

VOLUME 2**ODJELJAK 2****OPŠTI USLOVI ZA UGOVORE O RADOVIMA KOJE FINANSIRA EVROPSKA
BUDŽET UNIJE ILI EVROPSKI RAZVOJNI FOND (EDF)****SADRŽAJ**

PRELIMINARNE ODREDBE	3
Član 1 - Definicije	3
Član 2 - Jezik ugovora	3
Član 3 - Redosled prioriteta ugovorne dokumentacije	3
Član 4 - Komunikacije.....	3
Član 5 - Supervizor i predstavnik supervizora	4
Član 6 - Zadatak	4
Član 7 - Podizvođači.....	5
OBAVEZE UGOVORNOG ORGANA.....	6
Član 8 - Isporuka dokumentacije	6
Član 9 - Pristup lokaciji	6
Član 10 - Pomoć u vezi sa lokalnim propisima	7
Član 11 - Zakasnele isplate osoblju Izvođača	7
OBAVEZE IZVOĐAČA	8
Član 12 - Opšte obaveze.....	8
Član 13 - Nadzor nad radovima	11
Član 14 - Osoblje	11
Član 15 - Garancija performansi	12
Član 16 - Obaveze, osiguranje i aranžmani osiguranja	13
Član 17 - Program realizacije zadataka.....	16
Član 18 - Detaljan pregled cijena	17
Član 19 - Izvođačevi crteži i izvedbene studije.....	17
Član 20 - Dovoljnost tenderskih cijena	19
Član 21 - Izuzetni rizici	19
Član 22 - Sigurnost na gradilištima.....	20
Član 23 - Zaštita susjedne imovine	20
Član 24 - Ometanje saobraćaja	21
Član 25 - Kablovi i vodovi	21
Član 26 - Postavljanje	22
Član 27 - Srušeni materijali	22
Član 28 - Otkrića	22
Član 29 - Privremeni radovi.....	23
Član 30 - Studije tla	23
Član 31 - Ugovori koji se preklapaju	23
Član 32 - Patenti i licence	24
IMPLEMENTACIJA ZADATAKA I KAŠNJENJA	25
Član 33 -Nalozi za početak.....	25

Član 34 -	Period realizacije zadataka	25
Član 35 -	Produženje perioda realizacije zadataka	25
Član 36 -	Kašnjenja u realizaciji zadataka.....	26
Član 37 -	Izmjene i dopune	27
Član 38 -	Suspenzija.....	29
MATERIJALI I IZRADA		30
Član 39 -	Radna knjiga	30
Član 40 -	Poreklo i kvalitet radova i materijala	31
Član 41 -	Inspekcija i ispitivanje	31
Član 42 -	Odbijanje.....	32
Član 43 -	Vlasništvo nad postrojenjima i materijalima.....	33
PLAĆANJA.....		34
Član 44 -	Opšti principi.....	34
Član 45 -	Ugovori o privremenim cijenama	36
Član 46 -	Predfinansiranje	36
Član 47 -	Retencijski novac	37
Član 48 -	Revizija cijena	37
Član 49 -	Mjerenje	38
Član 50 -	Privremena plaćanja	39
Član 51 -	Završni obračun	41
Član 52 -	Direktna plaćanja podizvođačima	41
Član 53 -	Zakašnjela plaćanja	42
Član 54 -	Plaćanja trećim licima	43
Član 55 -	Zahtjevi za doplatu	43
Član 56 -	Datum završetka	44
PRIHVATANJE I ODGOVORNOST ZA KVAROVE		44
Član 57 -	Opšti principi.....	44
Član 58 -	Testovi po završetku.....	44
Član 59 -	Djelomično prihvatanje	45
Član 60 -	Privremeno prihvatanje	45
Član 61 -	Odgovornost za nedostatke	46
Član 62 -	Konačno prihvatanje	47
KRŠENJE UGOVORA I RASKID		47
Član 63 -	Kršenje ugovora.....	47
Član 64 -	Raskid ugovora od strane ugovornog autoriteta	48
Član 65 -	Raskid od strane ugovarača	51
Član 66 -	Viša sila	51
Član 67 -	Smrt	52
RJEŠAVANJE SPOROVA I VAŽEĆI ZAKON.....		53
Član 68 -	Rješavanje sporova.....	53
Član 69 -	Važeći zakon	53
ZAVRŠNE ODREDBE		54
Član 70 -	Administrativne sankcije	54
Član 71 -	Provjere, provjere i revizije od strane tijela Europske unije	54
Član 72 -	Zaštita podataka	55

PRELIMINARNE ODREDBE

Član 1 - Definicije

- 1.1. Definicije pojmova koji se koriste u ovim opštim uslovima date su u 'Glosaru pojmova', aneks A1a praktičnog vodiča, koji čini sastavni deo ovog ugovora.
- 1.2. Naslovi i naslovi u ovim opštim uslovima neće se smatrati njihovim delom niti će se uzeti u obzir pri tumačenju ugovora.
- 1.3. Ako kontekst to dozvoljava, smatra se da riječi u jednini uključuju množinu i obrnuto, a riječi u muškom rodu smatraju se da uključuju ženski i obrnuto.
- 1.4. Riječi koje označavaju osobe ili stranke uključuju firme i kompanije i svaku pravnu sposobnu organizaciju.

Član 2 - Jezik ugovora

- 2.1. Jezik ugovora i sve komunikacije između ugovarača, ugovornog organa i nadzornika ili njihovih predstavnika biće kako je navedeno u posebnim uslovima.

Član 3 - Redosled prioriteta ugovorne dokumentacije

- 3.1. Redoslijed prioriteta ugovorne dokumentacije će biti kako je navedeno u ugovoru.

Član 4 - Komunikacije

- 4.1. U svakoj pisanoj komunikaciji između naručioca i/ili supervizora s jedne strane i izvođača s druge strane, mora se navesti naziv ugovora i identifikacijski broj te se slati poštom, kablovskom, teleksom, faksom, e-poštom ili ličnom dostavom, na odgovarajuće adrese koje su te strane odredile u tu svrhu u posebnim uslovima.
- 4.2. Ako pošiljalac zahtijeva dokaz o prijemu, on će to navesti u svom priopćenju i zahtijevat će takav dokaz o prijemu kad god postoji rok za prijem poruke. U svakom slučaju, pošiljalac će preduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurao blagovremeni prijem svoje komunikacije.
- 4.3. Kad god ugovor predviđa davanje ili izdavanje bilo kakvog obavještenja, pristanka, odobrenja, potvrde ili odluke, osim ako nije drugačije određeno, takvo obavještenje, pristanak, odobrenje, potvrda ili odluka mora biti u pisanoj formi i riječi 'obavijestiti', 'saglasnost', 'ovjeriti',

'odobreti' ili 'odlučiti' će se tumačiti u skladu s tim. Svaki takav pristanak, odobrenje, potvrda ili odluka neće se neopravdano uskratiti ili odgoditi.

Član 5. - Supervizor i predstavnik supervizora

- 5.1. Nadzornik obavlja poslove navedene u ugovoru. Osim kako je izričito navedeno u ugovoru, supervizor neće imati ovlaštenje da oslobodi izvođača bilo koje njegove obaveze prema ugovoru.
- 5.2. Supervizor može, s vremena na vrijeme, zadržavajući krajnju odgovornost, delegirati na predstavnika supervizora bilo koju od dužnosti i ovlaštenja koja su data supervizoru i može u bilo koje vrijeme opozvati takvo povjeravanje ili zamijeniti predstavnika. Svako takvo delegiranje, opoziv ili zamjena biće u pisanoj formi i neće stupiti na snagu dok se kopija ne dostavi izvođaču. Upravni nalog kojim se utvrđuju dužnosti, ovlaštenja i identitet zastupnika nadzornika izdaje nadzornik u trenutku donošenja naloga za početak rada. Uloga predstavnika nadzora je da nadzire i pregleda radove i da ispituje i ispituje upotrebljene materijale i kvalitet izrade. Predstavnik nadzornika ni pod kojim okolnostima neće biti ovlašten da oslobodi izvođača njegovih obaveza po ugovoru ili – osim ako su izričite instrukcije o tome date u nastavku ili u ugovoru – naručiti radove koji rezultiraju produženjem perioda realizacije zadataka ili dodatnim troškovima koje mora platiti ugovorni organ ili uvesti varijante u prirodi ili obimu radova.
- 5.3. Svaka komunikacija koju predstavnik supervizora da izvođaču u skladu sa uslovima takvog delegiranja imaće isti učinak kao da ju je dao supervizor, pod uslovom da:
- a) svaki propust od strane predstavnika supervizora da odbije bilo koji rad, materijal ili postrojenje ne dovodi u pitanje ovlaštenje supervizora da ne odobri takav rad, materijal ili postrojenje i da da uputstva potrebna za njihovo ispravljanje;
 - b) supervizor će imati slobodu da poništi ili izmijeni sadržaj takve komunikacije.
- 5.4. Upravnim nalogom smatraju se instrukcije i/ili nalozi koje je u pisanoj formi izdao nadzornik. Takvi nalozi će biti datirani, numerisani i upisani od strane supervizora u registar, a kopije istih će biti dostavljene rukom, gde je to prikladno, predstavniku izvođača radova.

Član 6 - Ustupanje

- 6.1. Ustupanje je punovažno samo ako se radi o pisanom sporazumu kojim ugovarač prenosi svoj ugovor ili njegov dio na treću stranu.
- 6.2. Izvođač neće, bez prethodne saglasnosti naručioca, ustupiti ugovor ili bilo koji njegov dio, niti bilo kakvu korist ili interes po njemu, osim u sljedećim slučajevima:

- a) naplatu, u korist bankara ugovarača, za bilo koji novac koji dospeva ili dospeva po ugovoru; ili
 - b) prenos prava ugovarača na osiguravanje ugovarača da dobije naknadu protiv bilo koje druge osobe odgovorne u slučajevima kada su osiguravači podmirili gubitak ili odgovornost ugovarača.
- 6.3. U smislu člana 6.2, odobrenje ustupanja od strane ugovornog autoriteta ne oslobađa izvođača njegovih obaveza za deo ugovora koji je već izvršen ili deo koji nije ustupljen za koji se može čuvati garancija za dobro izvršenje posla.
- 6.4. Ako je izvođač neovlašćeno ustupio svoj ugovor, naručilac može, bez službenog obaveštenja, s pravom primijeniti sankciju za kršenje ugovora iz čl. 63. i 64.
- 6.5. Primaoci moraju da zadovolje kriterijume podobnosti koji se primenjuju za dodelu ugovora i ne mogu potpasti pod kriterijume isključenja opisane u tenderskom dosijeu.
- 6.6. Pre nego što da svoje odobrenje, ugovorni autoritet treba da dobije po potrebi garanciju za izvršenje koja se može tražiti za ceo ugovor, garanciju unapred finansiranja i garanciju zadržavanja, od primaoca.

Član 7 - Podugovaranje

- 7.1. Ugovor o podugovoru važi samo ako se radi o pisanom sporazumu kojim izvođač povjerava izvršenje dijela ugovora trećem licu. Ugovori o jednostavnom najmu postrojenja, samo radu i nabavci ne smatraju se niti tumače „podizvođačima“ u svrhu ovog člana.
- 7.2. Izvođač će tražiti od ugovornog organa ovlašćenje za podugovaranje. U zahtjevu se moraju navesti elementi ugovora koji će biti podugovoreni i identitet podizvođača.
- U roku od 30 dana od prijema ovog zahtjeva, naručilac mora ili produžiti odlaganje za najviše 15 dana ili obavijestiti izvođača o svojoj odluci, navodeći razloge ako uskrati takvo ovlaštenje. Ukoliko ugovorni organ ne obavijesti svoju odluku u gore navedenom roku, zahtjev se smatra odobrenim na isteku roka.
- 7.3. Podizvođači moraju zadovoljiti kriterije podobnosti primjenjive za dodjelu ugovora. Oni ne mogu potpasti pod kriterije isključenja opisane u tenderskom dosijeu i izvođač radova će osigurati da podizvođači ne podliježu restriktivnim mjerama EU.
- 7.4. U skladu sa članovima 7.6 i 52, nijedan podugovor ne stvara ugovorne odnose između podizvođača i ugovornog organa.
- 7.5. Izvođač je odgovoran za radnje, propuste i nemar svojih podizvođača i njihovih agenata ili zaposlenih, kao da su to radnje, propusti ili nemar izvođača, njegovih agenata ili zaposlenih. Odobrenje od strane ugovornog organa

podugovaranje bilo kojeg dijela ugovora ili podizvođača za izvođenje bilo kojeg dijela radova neće osloboditi izvođača bilo koje od njegovih obaveza prema ugovoru.

- 7.6. Ako je podizvođač preuzeo bilo koju stalnu obavezu za period koji premašuje period odgovornosti za nedostatke prema ugovoru prema izvođaču u vezi sa izvršenim radovima ili robom, materijalom, postrojenjem ili uslugama koje je podizvođač isporučio, ugovarač će, u bilo koje vrijeme nakon isteka perioda odgovornosti za nedostatke, prenijeti odmah, na zahtjev ugovornog autora, obavezu na naknadu koristi od strane ugovornog autora, odmah na teret ugovornog autora. nepretečeno trajanje iste. Ako ugovarač ne izvrši takav prijenos, navedene trajne obaveze će se automatski prenijeti.
- 7.7. Ako izvođač sklopi podugovor bez odobrenja, naručilac može, bez formalnog obavještenja o tome, s pravom primijeniti sankciju za kršenje ugovora iz čl. 63. i 64.
- 7.8. Ako naručilac ili nadzornik utvrdi da je podizvođač nesposoban u izvršavanju svojih dužnosti, naručilac ili nadzornik može zatražiti od izvođača da odmah ukloni podizvođača sa gradilišta i da podizvođaču pruži kvalifikacije i iskustvo prihvatljive naručiocu kao zamjenu, ili da nastavi sam zadatak.

OBAVEZE UGOVORNOG ORGANA

Član 8 - Isporuka dokumenata

- 8.1. Osim ako je drugačije predviđeno posebnim uslovima, nadzornik će u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora dostaviti izvođaču, bez naknade, kopiju nacrtu pripremljenih za realizaciju zadataka, kao i dva primjerka specifikacije i druge ugovorne dokumentacije. Izvođač može kupiti dodatne kopije ovih crteža, specifikacija i drugih dokumenata, ukoliko su dostupni. Po konačnom prihvatanju, izvođač radova će vratiti nadzorniku sve crteže, specifikacije i drugu ugovornu dokumentaciju.
- 8.2. Naručilac sarađuje sa izvođačem kako bi pružio informacije koje potonji može razumno tražiti da bi izvršio ugovor.
- 8.3. Osim ako je to neophodno za potrebe ugovora, crteži, specifikacije i druga dokumentacija koju je dostavio ugovorni organ neće koristiti ili saopštavati trećoj strani od strane izvođača bez prethodne saglasnosti nadzornika.
- 8.4. Nadzornik će imati ovlasti da izdaje ugovaraču administrativne naloge koji uključuju takve dodatne dokumente i uputstva koja su neophodna za pravilno i adekvatno izvođenje radova i otklanjanje svih nedostataka u njima.

Član 9 - Pristup lokaciji

- 9.1. Naručilac će blagovremeno i u skladu sa napretkom radova staviti na raspolaganje izvođaču gradilište i pristup u skladu sa

sa odobrenim programom realizacije zadataka iz člana 17. Izvođač daje odgovarajući pristup drugim licima prema posebnim uslovima ili prema uputstvu.

9.2. Bilo koje zemljište koje ugovorni organ nabavi za izvođača neće koristiti u druge svrhe osim za realizaciju zadataka.

9.3. Izvođač će sve objekte koji su mu stavljani na raspolaganje očuvati u dobrom stanju dok su u upotrebi i, ako to zahtijeva naručilac ili nadzornik, vratiće ih u prvobitno stanje po završetku ugovora, uzimajući u obzir normalno habanje i habanje.

9.4. Izvođač nema pravo na bilo kakvo plaćanje za poboljšanja koja proizilaze iz radova izvedenih na vlastitu inicijativu.

Član 10 - Pomoć oko lokalnih propisa

10.1. Izvođač može zatražiti pomoć od naručioca u pribavljanju kopija zakona, propisa i informacija o lokalnim običajima, naredbama ili podzakonskim aktima zemlje u kojoj se izvode radovi, što može uticati na izvođača u izvršavanju njegovih obaveza iz ugovora. Ugovorni organ može pružiti traženu pomoć izvođaču o trošku izvođača.

10.2. U skladu sa odredbama zakona i propisa o stranoj radnoj snazi zemlje u kojoj će se radovi izvoditi, ugovorni organ pruža razumnu pomoć izvođaču, na njegov zahtjev, za njegovu podnošenje zahtjeva za sve vize i dozvole koje se zahtijevaju po zakonu zemlje u kojoj se radovi izvode, uključujući radne i boravišne dozvole, za njihovo osoblje i strane koje smatra neophodnim kao i usluge koje izvođač smatra potrebnim za pružanje usluga prema ugovoru. porodice.

Član 11 - Zakašnjenja plaćanja osoblju izvođača radova

11.1. Kada dođe do kašnjenja u isplati zaposlenima izvođača dugovanja plata i naknada i naknada i doprinosa propisanih zakonom zemlje u kojoj se radovi izvode, naručilac može obavijestiti izvođača da u roku od 15 dana od obavještenja naručilac namjerava isplatiti te plate, doprinose, direktne dodatke. Ukoliko izvođač ospori da su takve isplate dospjele, dužan je u roku od 15 dana dati obrazloženje ugovornom organu. Ako ugovorni organ, nakon razmatranja takvih izjava, smatra da treba izvršiti isplatu plata,

može isplatiti takve plate, dnevnice, naknade i doprinose iz iznosa koji duguju ugovaraču. U suprotnom, ugovorni organ može dobiti doprinos pod bilo kojom od garancija predviđenih ovim opštim uslovima. Svaka radnja koju naručilac preduzme u skladu sa ovim članom neće osloboditi izvođača njegovih obaveza prema zaposlenima, osim u meri u kojoj se bilo koja obaveza može ispuniti ovom radnjom. Ovim postupkom naručilac neće preuzeti nikakvu odgovornost prema zaposlenima izvođača.

OBAVEZE IZVOĐAČA

Član 12 - Opšte obaveze

- 12.1. Izvođač će, sa dužnom pažnjom i pažnjom, projektovati radove u obimu navedenom u ugovoru, izvoditi i završiti radove u skladu sa ugovorom i uputstvima nadzornika i otklanjati sve nedostatke u radovima.
- 12.2. Izvođač će osigurati sve nadzore, osoblje, materijale, postrojenje, opremu i sve druge stavke, privremene ili trajne prirode, potrebne za i za takav dizajn, izvođenje, završetak i otklanjanje bilo kakvih nedostataka, u mjeri u kojoj je navedeno u ugovoru ili se može razumno zaključiti iz ugovora.
- 12.3. Izvođač će preuzeti punu odgovornost za adekvatnost, stabilnost i sigurnost svih operacija i metoda izgradnje prema ugovoru.
- 12.4. Izvođač će se pridržavati svih administrativnih naloga koji su mu dati. Ako ugovarač smatra da zahtjevi administrativnog naloga prevazilaze ovlaštenja nadzornika ili opseg ugovora, ugovarač će o tome obavijestiti nadzornika, s obrazloženjem. Ako izvođač ne obavijesti u roku od 30 dana od dana prijema, neće mu to učiniti. Izvršenje administrativnog naloga neće biti obustavljeno zbog ovog obaveštenja.
- 12.5. Izvođač će bez odlaganja dostaviti naručiocu ili Evropskoj komisiji sve informacije i dokumente na zahtjev, u vezi sa uslovima u kojima se ugovor izvršava.
- 12.6. Izvođač radova će poštovati i poštovati sve zakone i propise koji su na snazi u zemlji u kojoj se radovi izvode i obezbediće da njegovo osoblje, članovi porodice i njegovi lokalni zaposleni takođe poštuju i pridržavaju se svih takvih zakona i propisa. Izvođač će obešteti ugovornog autoriteta od svih potraživanja i postupaka koji proističu iz bilo kakvog kršenja tih zakona i propisa od strane izvođača, njegovih zaposlenih i njihovih zavisnih lica.
- 12.7. U skladu sa članom 12.9, ugovarač se obavezuje da će postupati u najstrožoj tajnosti i neće koristiti ili odati trećim licima bilo kakve informacije ili dokumente koji su povezani sa izvršenjem ugovora bez prethodne saglasnosti ugovornog organa. Izvođač će i dalje biti vezan ovom obavezom nakon završetka zadatka i od svakog člana svog osoblja će dobiti istu obavezu. Međutim, upotreba reference ugovora u marketinške ili tenderske svrhe ne zahtijeva prethodno odobrenje ugovornog tijela, osim kada ugovorni organ proglasi ugovor povjerljivim.
- 12.8. Ako ugovarač djeluje u ime ili je zajedničko ulaganje ili konzorcij od dvije ili više osoba, sva takva lica će biti zajednički i pojedinačno vezana u pogledu obaveza iz ugovora, uključujući bilo koji nadoknadivi iznos. Osoba koju konzorcij odredi da djeluje u njegovo ime za potrebe ovog ugovora imaće ovlaštenje da obavezuje konzorcij. Sastav ili ustroj zajedničkog ulaganja ili konzorcijuma, uključujući raspodjelu udjela između njegovih članova, neće se mijenjati

bez prethodne saglasnosti naručioca. Svaka promjena sastava ili ustroja zajedničkog preduzeća ili konzorcijuma bez prethodne saglasnosti ugovornog tijela može rezultirati raskidom ugovora.

- 12.9. Osim ako Evropska komisija zatraži ili se drugačije dogovori, izvođač radova će preduzeti sve relevantne mjere kako bi osigurao najveću vidljivost finansijskog doprinosa Evropske unije. Dodatne komunikacijske aktivnosti koje zahtijeva Evropska komisija opisane su u posebnim uslovima. Sve aktivnosti vidljivosti i, ako je primjenjivo, komunikacijske aktivnosti moraju biti u skladu sa najnovijim zahtjevima za komunikaciju i vidljivost za eksterne aktivnosti koje finansira EU, koje je postavila i objavila Evropska komisija.

Strane će se odmah konsultovati i nastojati da isprave sve otkrivene nedostatke u implementaciji zahtjeva za vidljivost i, ako je primjenjivo, komunikacijskih zahtjeva navedenih u ovom članu iu posebnim uslovima. Neispunjavanje obaveza navedenih u ovom članu iu posebnim uslovima može predstavljati kršenje ugovora u smislu člana 63. ovih opštih uslova, i može dovesti do odgovarajućih mera koje Ugovarač preduzima, uključujući obustavu plaćanja i/ili smanjenje konačnog plaćanja srazmerno ozbiljnosti povrede obaveza.

- 12.10. Svaka evidencija se mora čuvati u periodu od 7 godina nakon izvršene konačne uplate prema ugovoru. U slučaju neodržavanja takvog, naručilac može, bez zvaničnog obaveštenja o tome, s pravom primeniti sankciju za kršenje ugovora iz člana 63. i 64.

Član 12a - *Kodeks ponašanja*

- 12a.1 Izvođač mora u svakom trenutku djelovati nepristrasno i kao vjerni savjetnik u skladu s tim sa kodeksom ponašanja svoje profesije. Uzdržavaće se od davanja javnih izjava o projektu ili uslugama bez prethodnog odobrenja ugovornog organa. Neće obavezati naručioca ni na koji način bez njegove prethodne saglasnosti i tu obavezu će jasno staviti trećim licima.

Zabranjeno je fizičko zlostavljanje ili kažnjavanje, odnosno prijetnje fizičkim zlostavljanjem, seksualnim zlostavljanjem ili eksploatacijom, uznemiravanje i verbalno zlostavljanje, kao i drugi oblici zastrašivanja. Ugovarač će takođe obezbediti da obavesti ugovorni organ o svakom kršenju etičkih standarda ili kodeksa ponašanja kako je navedeno u ovom članu. U slučaju da je izvođač upoznat sa kršenjem gore navedenih standarda, dužan je da u roku od 30 dana pismeno prijavi naručioca.

- 12a.2 Ugovarač i njegovo osoblje će poštovati ljudska prava i primjenjivu zaštitu podataka pravila.

- 12a.3 Izvođač radova će poštovati zakone o zaštiti životne sredine koji se primenjuju u zemlji u kojoj radovi se izvode i međunarodno usaglašeni osnovni standardi rada, odnosno osnovni standardi rada MOR-a, konvencije o slobodi udruživanja i kolektivnog pregovaranja, ukidanje prinudnog i obaveznog rada, ukidanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja i zanimanja i ukidanje dječijeg rada, kao i obaveze utvrđene ovim važećim konvencijama

- Bečka konvencija o zaštiti ozonskog omotača i njen Montrealski protokol o supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- Bazelska konvencija o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njihovog odlaganja (Bazelska konvencija);
- Stokholmska konvencija o postojanim organskim zagađivačima (Stokholmska konvencija o POPs);
- Konvencija o postupku pristanka na osnovu prethodnog informisanja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (UNEP/FAO) (Konvencija PIC) Rotterdam, 10. septembar 1998., i njena 3 regionalna protokola.

12a.4 Izvođač ili bilo koji od njegovih podizvođača, agenata ili osoblja neće zloupotrebljavati svoje povjerena vlast radi privatne dobiti. Izvođač ili bilo koji od njegovih podizvođača, agenata ili osoblja neće primiti niti pristati primiti od bilo koje osobe ili ponuditi ili pristati dati bilo kojoj osobi ili nabaviti za bilo koju osobu poklon, napojnicu, proviziju ili naknadu bilo koje vrste kao poticaj ili nagradu za izvršenje ili uzdržavanje od bilo kojeg čina u vezi s izvršenjem ugovora ili za iskazivanje naklonosti ili nenaklonosti prema ugovoru. Ugovarač će se pridržavati svih važećih zakona i propisa i kodeksa koji se odnose na borbu protiv mita i korupcije.

12a.5 Isplate izvođaču prema ugovoru će predstavljati jedini prihod ili korist koju može imati u vezi sa ugovorom. Izvođač i njegovo osoblje ne smiju obavljati bilo kakvu aktivnost ili primati bilo kakvu prednost koja nije u skladu sa njihovim obavezama prema ugovoru.

12a.6 Izvršenje ugovora neće dovesti do neuobičajenih komercijalnih troškova. Neuobičajeni komercijalni troškovi su provizije koje nisu navedene u ugovoru ili ne proizlaze iz pravilno zaključenog ugovora koji se odnosi na ugovor, provizije koje nisu plaćene u zamjenu za bilo kakvu stvarnu i legitimnu uslugu, provizije doznačene u porezni raj, provizije plaćene primaocu koji nije jasno identificiran ili provizija plaćena kompaniji koja izgleda kao lažna kompanija. Evropska komisija može izvršiti provjere dokumentacije ili provjere na licu mjesta koje smatra potrebnim kako bi pronašla dokaze u slučaju sumnje na neobične komercijalne troškove.

Poštivanje kodeksa ponašanja navedenog u ovom članu predstavlja ugovornu obavezu. Nepoštivanje kodeksa ponašanja uvijek se smatra kršenjem ugovora prema članu 63. Opštih uslova. Osim toga, nepoštivanje odredbe iz ovog člana može se kvalifikovati kao teška profesionalna povreda koja može dovesti do suspenzije ili raskida ugovora, bez prejudiciranja primjene administrativnih sankcija uključujući isključenje iz učešća u budućim postupcima dodjele ugovora.

Član 12b – Sukob interesa

12b.1 Ugovarač će preduzeti sve potrebne mjere da spriječi ili okonča svaku situaciju koja bi mogla ugroziti nepristrasno i objektivno izvršenje ugovora. Takav sukob interesa može nastati posebno kao rezultat ekonomskog interesa, političkih ili nacionalnih afiniteta, porodičnih ili emocionalnih veza, ili bilo koje druge relevantne veze ili zajedničkog interesa. Svaki sukob interesa koji može nastati tokom izvršenja ugovora mora biti obaviješten

naručiocu bez odlaganja. U slučaju takvog sukoba, izvođač će odmah preduzeti sve potrebne korake da ga riješi.

- 12b.2 Naručilac zadržava pravo da provjeri da li su takve mjere adekvatne i može zahtijevati poduzimanje dodatnih mjera ako je potrebno. Izvođač će osigurati da njegovo osoblje, uključujući njegovo rukovodstvo, ne bude dovedeno u situaciju koja bi mogla dovesti do sukoba interesa. Ne dovodeći u pitanje svoju obavezu prema ugovoru, ugovarač će zamijeniti, odmah i bez naknade od ugovornog organa, svakog člana svog osoblja koji je izložen takvoj situaciji.
- 12b.3 Izvođač će se suzdržati od bilo kakvog kontakta koji bi ugrozio njegovu nezavisnost ili nezavisnost njegovog osoblja.
- 12b.4 Izvođač će ograničiti svoju ulogu u vezi sa projektom na pružanje radova opisanih u ugovoru.
- 12b.5 Izvođač radova i svako ko radi pod njegovim ovlaštenjem ili kontrolom u obavljanju ugovora ili na bilo kojoj drugoj aktivnosti bit će isključeni iz pristupa drugim sredstvima iz budžeta EU/EDF dostupnim u okviru istog projekta. Međutim, ako je izvođač u mogućnosti da dokaže da njegovo učešće u prethodnim fazama projekta ne predstavlja nelojalnu konkurenciju, može učestvovati uz prethodno odobrenje naručioca.

Član 13 - Nadzor nad radovima

- 13.1. Izvođač će sam nadgledati radove ili će imenovati predstavnika da to uradi. Takvo imenovanje se dostavlja supervizoru na odobrenje u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora. Nadzornik će odobriti ili odbiti imenovanje u roku od 10 dana. Odobrenje se može u bilo kojem trenutku povući. Ako nadzornik odbije imenovanog predstavnika u roku ili povuče saglasnost na imenovanje, on će navesti razloge na kojima se zasniva njegova odluka, a izvođač će bez odlaganja dostaviti alternativni izbor. Adresa predstavnika izvođača radova smatra se adresom za uslugu koju je dao izvođač.
- 13.2. Ako nadzornik povuče svoje odobrenje za predstavnika izvođača radova, izvođač radova će, čim je to izvodljivo, nakon što primi obavještenje o takvom povlačenju, udaljiti predstavnika iz radova i zamijeniti ga drugim predstavnikom kojeg je odobrio nadzornik.
- 13.3. Predstavnik izvođača ima puna ovlašćenja da donosi sve odluke neophodne za izvođenje radova, da prima i izvršava administrativne naloge i da potpisuje radni registar iz člana 39. ili prilog, gde je to potrebno.
U svakom slučaju, izvođač će biti odgovoran da osigura da se radovi izvode na zadovoljavajući način, uključujući osiguravanje da se njegovi zaposlenici i njegovi podizvođači i njihovi zaposleni pridržavaju specifikacija i administrativnih naloga.

Član 14 - Osoblje

- 14.1. Zaposleni kod izvođača moraju biti dovoljan broj i omogućiti optimalno korištenje ljudskih resursa zemlje u kojoj se radovi izvode.
Takvi zaposleni moraju posjedovati vještine i iskustvo koje je potrebno da osiguraju odgovarajući napredak i

zadovoljavajuće izvođenje radova. Izvođač će odmah zamijeniti sve radnike koje je nadzornik u pismu navodeći razloge naveo da bi mogli ugroziti zadovoljavajuće izvođenje radova.

- 14.2. Izvođač će napraviti sopstvene aranžmane za angažovanje celokupnog osoblja i radne snage. Stope naknade i opšti uslovi rada, propisani zakonom zemlje u kojoj se radovi izvode, primenjuju se kao minimum na zaposlene na gradilištu.

Član 15 - Garancija performansi

- 15.1. Izvođač će, zajedno sa vraćanjem supotpisanog ugovora, dati ugovornom organu garanciju za potpuno i pravilno izvršenje ugovora. Iznos garancije će biti onako kako je navedeno u posebnim uslovima i biće u rasponu od 5 do 10% od iznosa ugovorne cene uključujući i iznose koji su navedeni u dodacima ugovora.
- 15.2. Garancija za dobro izvršenje posla će se držati uz plaćanje ugovornom organu za svaki gubitak koji je rezultat neispunjenja ugovornih obaveza od strane izvođača.
- 15.3. Garancija za dobro izvršenje posla će biti u formatu predviđenom ugovorom i može se dati u obliku bankarske garancije, bankarske mjenice, ovjerenog čeka, obveznice osiguravajuće i/ili obveznice, neopozivog akreditiva ili gotovinskog depozita kod naručioca. Ako se garancija za dobro izvršenje posla daje u obliku bankarske garancije, bankarske mjenice, ovjerenog čeka ili obveznice, izdaje je banka ili obvezničko i/ili osiguravajuće društvo odobreno od strane naručioca.
- 15.4. Osim ako nije drugačije navedeno u posebnim uslovima, garancija za dobro izvršenje posla će biti izražena u vrstama i proporcijama valuta u kojima se originalni ugovor plaća.
- 15.5. Nikakva plaćanja u korist izvođača neće biti izvršena prije davanja garancije. Garancija ostaje na snazi do dana izdavanja potpisanog završnog obračuna iz člana 51.
- 15.6. Tokom izvršenja ugovora, ako fizičko ili pravno lice koje daje garanciju (i) nije u mogućnosti ili želi da se pridržava svojih obaveza, (ii) nije ovlašćeno da izdaje garancije naručiocima, ili (iii) se čini da nije finansijski pouzdano, garancija će biti zamijenjena. Naručilac će službeno obavijestiti izvođača da obezbijedi novu garanciju pod istim uslovima kao i prethodna. Ukoliko izvođač ne dostavi novu garanciju, naručilac može raskinuti ugovor.
- 15.7. Naručilac će zahtijevati isplatu iz garancije svih iznosa za koje je jemac odgovoran po garanciji zbog neizvršenja obaveza izvođača po ugovoru, u skladu sa uslovima garancije i do njene vrijednosti. Garant će te iznose, bez odlaganja, isplatiti na prvi zahtjev naručioca i garant ne može uložiti prigovor iz bilo kojeg razloga.
- Prior

o podnošenju bilo kakvog potraživanja po osnovu garancije za dobro izvršenje posla, ugovorni organ će obavijestiti ugovarača navodeći prirodu kašnjenja u vezi s kojim se zahtjev postavlja.

- 15.8. Ako posebnim uslovima nije drugačije određeno, garancija za dobro izvršenje posla se oslobađa u roku od 60 dana od dana izdavanja potpisanog završnog obračuna iz člana 51. u ukupnom iznosu osim za iznose koji su predmet mirenja, mirenja, arbitraže ili parnice.

Član 16 - obaveze, osiguranje i osiguranje

16.1. Obaveze

a) Odgovornost za štetu na radovima

Ne dovodeći u pitanje član 61 (odgovornost za nedostatke) i član 66 (viša sila), izvođač preuzima (i) punu odgovornost za održavanje integriteta radova i (ii) rizik od gubitka i oštećenja, bez obzira na njihov uzrok, do konačnog prihvatanja kako je predviđeno u članu 62.

Naknada štete na radovima koja proističe iz odgovornosti izvođača prema naručiocu je ograničena na iznos od milion eura ako je vrijednost ugovora manja ili jednaka milion eura. Ako je vrijednost ugovora veća od milion eura, naknada štete koja proističe iz odgovornosti izvođača biće ograničena na vrijednost ugovora.

Međutim, naknada za gubitak ili štetu nastalu prijevarom ili grubim nemarom izvođača, njegovog osoblja, njegovih podizvođača i bilo koje osobe za koju je izvođač odgovoran, ni u kom slučaju ne može biti ograničena.

Nakon konačnog prihvatanja, kako je predviđeno članom 62., ugovarač ostaje odgovoran za svako kršenje svojih obaveza prema ugovoru u periodu koji može biti određen zakonom kojim se uređuje ugovor, ili zbog kašnjenja u periodu od 10 godina.

b) Odgovornost ugovarača prema ugovornom organu

Izvođač će u svakom trenutku biti odgovoran i nadoknaditi ugovornom organu za svaku štetu koju, tokom izvođenja radova, prouzrokuju ugovornom organu izvođač, njegovo osoblje, njegovi podizvođači i svako lice za koje je izvođač odgovoran.

Naknada štete koja proizlazi iz odgovornosti izvođača prema naručiocu je ograničena na iznos od milion eura ako je vrijednost ugovora manja ili jednaka milion eura. Ako je vrijednost ugovora veća od milion eura, naknada štete koja proističe iz odgovornosti izvođača biće ograničena na vrijednost ugovora.

Međutim, naknada za gubitak ili štetu nastalu kao rezultat odgovornosti izvođača u slučaju tjelesne povrede, uključujući smrt, ni u kom slučaju ne može biti ograničena. Isto važi i za

kompensaciju za bilo kakvu štetu bilo koje vrste koja je rezultat prevare ili grubog nemara izvođača, njegovog osoblja, njegovih podizvođača i bilo koje osobe za koju je izvođač odgovoran.

c) Odgovornost ugovarača prema trećim licima

Izvođač će, o svom trošku, obešteti, zaštititi i braniti naručioca, njegove agente i zaposlene od i protiv svih radnji, potraživanja, gubitaka ili štete, direktne ili indirektne, bilo koje prirode (u daljem tekstu 'zahtjevi') proizašlih iz bilo kojeg čina ili propusta od strane izvođača, njegovog osoblja, njegovih podizvođača koji su odgovorni za izvršenje ugovora i/ili u ugovoru.

Ugovorni organ mora obavijestiti izvođača o bilo kojem zahtjevu treće strane što je prije moguće nakon što naručilac sazna za njih.

Ako ugovorni organ odluči da se ospori i brani od tužbe(a), ugovarač će snositi razumne troškove odbrane koje ima naručilac, njegovi agenti i zaposleni.

Prema ovim opštim uslovima, zastupnici i zaposleni kod naručioca, kao i osoblje izvođača radova, njegovi podizvođači i svako lice za koje izvođač odgovara smatraju se trećim licima.

Izvođač će tretirati sve zahtjeve u bliskoj konsultaciji sa ugovornim organom

Svako poravnanje ili sporazum kojim se rješava potraživanje zahtijeva prethodnu izričitu saglasnost ugovornog tijela i izvođača.

16.2. Osiguranje

a) Osiguranje – opšta pitanja

Najkasnije uz vraćanje supotpisanog ugovora, a za vrijeme realizacije zadataka, Izvođač će osigurati da sam, njegovo osoblje, njegovi podizvođači i svako lice za koje izvođač odgovara, budu adekvatno osigurani kod osiguravajućih društava priznatih na međunarodnom tržištu osiguranja, osim ako naručilac nije dao izričitu pismenu saglasnost o određenom osiguravajućem društvu.

Najkasnije uz vraćanje supotpisanog ugovora, izvođač će naručiocu i supervizoru dostaviti sve pokriće i/ili potvrde o osiguranju koje pokazuju da se obaveze izvođača u vezi sa osiguranjem u potpunosti poštuju. Izvođač će bez odlaganja dostaviti, kad god ugovorni organ ili menadžer projekta to zatraži, ažuriranu verziju pokrića i/ili potvrda o osiguranju.

Ugovarač će dobiti od osiguravača da se oni obavezuju da će lično i direktno obavijestiti ugovorni organ i supervizora o svakom događaju koji bi mogao smanjiti, otkazati ili na bilo koji način promijeniti to pokriće. Osiguravači će dostaviti ove informacije što je prije moguće, a u svakom slučaju najmanje trideset (30) dana prije stupanja na snagu smanjenja, otkazivanja ili izmjene pokrića. The

naručilac zadržava pravo obeštećenja osiguravača u slučaju da izvođač ne plati premiju, ne dovodeći u pitanje pravo naručioca da naplati iznos premije koju je platio, te da naknadno traži naknadu za eventualnu nastalu štetu.

Kad god je to moguće, ugovarač će osigurati da upisani ugovori o osiguranju sadrže odricanje od regresa u korist naručioca i nadzornika, njihovih agenata i zaposlenih.

Kupovina odgovarajućih osiguranja od strane izvođača ni u kom slučaju ga ne oslobađa od njegovih zakonskih i/ili ugovornih obaveza. Osiguranja koja su navedena u nastavku, kao minimum, obezbjeđuju pokriće do minimalnih ugovornih obaveza utvrđenih u skladu sa članom 16.1 ili minimalnih zakonskih obaveza utvrđenih u skladu sa primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom, ovisno o tome koja je najveća.

Izvođač će u potpunosti snositi posljedice potpunog ili djelimičnog nedostatka pokrića, a do potpunog razrješenja ugovornog organa i nadzornika.

Izvođač će osigurati da njegovo osoblje, njegovi podizvođači i bilo koje lica za koje izvođač odgovara ispunjavaju iste zahtjeve osiguranja koji su mu nametnuti ovim ugovorom. U slučaju neispunjenja osiguranja ili neadekvatnog osiguranja svog osoblja, njegovih podizvođača ili bilo kojeg lica za koje je odgovoran izvođač, izvođač će obešteti naručioca i nadzornika od svih posljedica koje iz toga proisteknu.

Na sopstvenu odgovornost i ne dovodeći u pitanje obavezu sklapanja svih osiguranja koja pokrivaju svoje obaveze iz ovog ugovora, izvođač će osigurati da sva obavezna osiguranja budu upisana u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj se radovi izvode. Takođe će osigurati da se poštuju sve moguće zakonske obaveze koje se odnose na pokriće.

Naručilac i supervizor ne snose nikakvu odgovornost za procjenu i adekvatnost polisa osiguranja koje je sklopio izvođač sa svojim ugovornim i/ili zakonskim obavezama.

b) Osiguranje – posebna pitanja

1. Osiguranje štete trećim licima

Izvođač će sklopiti osiguranje od građanske odgovornosti za telesne povrede i materijalnu štetu koja može biti prouzrokovana trećim licima usled izvođenja radova, kao i tokom perioda odgovornosti za nedostatke. Polisa osiguranja mora precizirati da se osoblje naručioca i supervizora, kao i drugi ugovarači i treća lica koja se nalaze na licu mjesta smatraju trećim licima po ovom osiguranju, koje je neograničeno za tjelesne povrede.

2. Osiguranje rada

Izvođač će sklopiti osiguranje od svih rizika ugovarača u zajedničku korist za sebe, svoje podizvođače, naručioca i supervizora.

Ovo osiguranje pokriva svu štetu kojoj mogu biti izloženi radovi obuhvaćeni ugovorom, uključujući štetu zbog kvara ili nedostataka u dizajnu planova, građevinskog materijala ili realizacije za koje je izvođač odgovoran prema ugovoru i štete zbog prirodnih događaja. Ovo osiguranje pokriva i štetu na postojećoj robi i imovini naručioca i nadzornika.

Ovo osiguranje pokriva i opremu i privremene radove na gradilištu do njihove ukupne vrijednosti rekonstrukcije/zamjene.

3. Motorno osiguranje

Izvođač će sklopiti osiguranje koje pokriva sva vozila koja koristi izvođač ili njegovi podizvođači (bez obzira da li su u njihovom vlasništvu ili ne) u vezi sa ugovorom.

4. Osiguranje od nezgoda na radu

Izvođač će sklopiti polise osiguranja koje pokrivaju samog izvođača, njegovo osoblje, njegove podizvođače i svaku osobu za koju je odgovoran, u slučaju nezgode na radu ili na putu do posla. Osigurat će da njegovi podizvođači rade isto. Ona obeštećuje naručioca od bilo kakvih potraživanja koje bi njegovi zaposleni ili njegovi podizvođači mogli imati u tom pogledu. Za svoje stalno strano osoblje, gdje je to prikladno, izvođač će se dodatno pridržavati zakona i propisa koji se primjenjuju u zemlji porijekla.

5. Osiguranje od odgovornosti za ispravnost radova

Izvođač će sklopiti osiguranje koje u potpunosti pokriva svoju odgovornost koja može nastati u pogledu ispravnosti radova i nakon konačnog prijema, kako je predviđeno zakonom zemlje u kojoj se radovi izvode.

16.3. Izvođač će uvesti sigurnosne mjere za svoje osoblje srazmjerne fizičkoj opasnosti s kojom se mogu suočiti u zemlji u kojoj rade. Izvođač je odgovoran za praćenje nivoa fizičkog rizika kojem je njegovo osoblje izloženo i za informisanje naručioca o situaciji.

Ako ugovorni organ ili ugovarač saznaju za neposrednu prijetnju životu ili zdravlju bilo kog osoblja izvođača radova, izvođač mora odmah poduzeti hitne mjere kako bi dotične osobe uklonio na sigurno. Ako izvođač poduzme takvu radnju, mora to odmah obavijestiti nadzornika.

Član 17 - Program realizacije zadataka

17.1. Bez obzira na bilo koji program rada dostavljen u okviru svog tendera, izvođač radova će u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora nadzornom organu dostaviti program realizacije zadataka raščlanjen po aktivnostima i po mjesecima. Ovaj program uključuje najmanje sljedeće informacije:

- a) red i rokove u kojima izvođač predlaže izvođenje radova;
- b) rokove unutar kojih je potrebno podnošenje i odobrenje crteža;
- c) organizacionu šemu koja sadrži imena, kvalifikacije i životopis osoblja odgovornog za lokaciju,
- d) opšti opis metode uključujući redosled, po mesecima i po prirodi, koji izvođač predlaže za izvođenje radova;
- e) plan za postavljanje i organizaciju lokacije, i
- f) dodatne detalje i informacije koje supervizor može razumno zahtijevati.

17.2. Nadzornik će ovu dokumentaciju vratiti izvođaču uz njegovo odobrenje ili sve relevantne primjedbe u roku od deset dana od prijema, osim ako nadzornik u roku od tih deset dana obavijesti izvođača o svojoj želji za sastankom kako bi se razgovaralo o dostavljenoj dokumentaciji.

17.3. Ako supervizor ne obavijesti svoju odluku ili primjedbe ili ne želi sastanak u roku od 10 dana, smatra se da je dostavljen program odobren.

17.4. Odobrenje programa od strane supervizora ne oslobađa izvođača bilo koje njegove obaveze prema ugovoru.

17.5. Nikakve materijalne izmjene programa ne smiju se praviti bez odobrenja supervizora. Ako, međutim, napredak radova nije u skladu sa programom, nadzornik može uputiti izvođača radova da podnese revidirani program u skladu sa postupkom iz člana 17.

Član 18 - Detaljan pregled cijena

18.1. Ako to nije navedeno u svojoj ponudi i kada je to potrebno za svrhe ugovora, izvođač će dati detaljan pregled svojih stopa i cijena u roku od najviše 20 dana nakon obrazloženog zahtjeva supervizora.

18.2. U roku od 30 dana od obavještenja o dodjeli ugovora, izvođač radova dostavlja nadzornom organu samo za njegovu informaciju, detaljnu procjenu toka gotovine, u tromjesečnim periodima, svih plaćanja koja mogu biti dužna prema izvođaču po ugovoru. Izvođač će naknadno dostaviti revidirane procjene novčanih tokova u kvartalnim intervalima, ako to zahtijeva supervizor. Komunikacija ne nameće nikakvu odgovornost naručiocu ili supervizoru.

Član 19 - Izvođački crteži i izvedbene studije

19.1. Izvođač će o svom trošku nadzorniku dostaviti na odobrenje sve projektne i građevinske nacрте i drugu dokumentaciju i predmete potrebne za pravilno izvršenje ugovora, a posebno:

- a) crteže, dokumente, uzorke i/ili modele koji mogu biti navedeni u ugovoru u rokovima i procedurama utvrđenim u njemu ili u programu realizacije zadataka;
- b) crteže koje supervizor može razumno zahtijevati za realizaciju zadataka.
- c) planove, crteže i proračune potrebne za pružanje dokaza o stabilnosti i otpornosti konstrukcija, uključujući projekat temelja i detaljan plan armiranja. Ovi proračuni i mjerenja treba da budu podržani dovoljnim istraživanjima lokacije i trebaju se dostaviti u tri primjerka supervizoru na odobrenje najmanje 30 dana prije početka izgradnje predmetnih radova.

19.2. Rukovodilac će vratiti izvođaču crteže, dokumente, uzorke, modele, projektne proračune, objekte i drugu dokumentaciju traženu u skladu sa članom 19.1 sa njihovim odobrenjem ili njegovim napomenama u rokovima navedenim u ugovoru ili odobrenom programu realizacije zadataka ili, ako nije određen rok, u roku od 15 dana od prijema. U svjetlu složenosti ili broja dokumenata dostavljenih na odobrenje, ako supervizor ne može poslati svoju potvrdu ili svoje primjedbe u roku navedenom gore, supervizor će poslati u roku od 15 dana od prijema odgovora o zadržavanju, navodeći drugi rok do kojeg će poslati svoju potvrdu ili svoje primjedbe, uzimajući u obzir relativnu hitnost i složenost pitanja.

Ako nadzornik ne obavijesti svoje odobrenje, primjedbe ili odgovor u gore navedenim rokovima, crteži, dokumenti, uzorci, modeli, projektni proračuni, predmeti i druga dokumentacija dostavljena nadzorniku u skladu sa članom 19.1 smatrat će se da su odobreni na kraju gore navedenih rokova.

19.3. Odobreni crteži, dokumenti, uzorci i modeli će biti potpisani ili na drugi način identifikovani od strane supervizora i od njih se neće odstupiti osim ako nadzornik ne odredi drugačije. Svi crteži, dokumenti, uzorci ili modeli izvođača koje supervizor odbije da odobri, biće modifikovani kako bi ispunili zahtjeve supervizora i ponovo ih dostaviti izvođaču na odobrenje. U roku od 15 dana od dana obavještanja o primjedbama nadzornika, izvođač će izvršiti potrebne ispravke, prilagođavanja i sl. u dokumentima, crtežima, projektnim proračunima itd. Ispravljeni ili prilagođeni dokumenti, crteži, projektni proračuni itd. se ponovo dostavljaju na odobrenje nadzorniku po istom postupku.

19.4. Izvođač će dostaviti dodatne kopije odobrenih crteža u obliku i broju navedenih u ugovoru ili u naknadnim administrativnim nalogima.

19.5. Odobrenje bilo kakvih crteža, dokumenata, uzoraka ili modela od strane supervizora ne oslobađa izvođača bilo koje njegove obaveze prema ugovoru.

19.6. Nadzornik ima pravo da u svakom razumnom trenutku pregleda sve crteže, dokumente, uzorke ili modele koji se odnose na ugovor u prostorijama izvođača.

19.7. Prije privremenog prijema radova, izvođač će naručiocu dostaviti priručnike za rad i održavanje zajedno sa crtežima, koji će biti

tako detaljno koji će omogućiti ugovornom organu da upravlja, održava, prilagođava i popravlja sve dijelove radova. Osim ako je drugačije navedeno u posebnim uslovima, priručnici i crteži će biti na jeziku ugovora. Radovi se neće smatrati završenim u svrhu privremenog prijema dok se takvi priručnici i crteži ne dostave naručiocu.

Član 20 - Dovoljnost tenderskih cijena

- 20.1. U skladu sa svim dodatnim odredbama koje se mogu propisati posebnim uslovima, smatra se da je izvođač pregledao i ispitao gradilište i njegovu okolinu i da je bio zadovoljan prije podnošenja ponude, u pogledu prirode tla i podzemlja, te da je uzeo u obzir oblik i prirodu gradilišta, obim i prirodu radova, sredstva za radove i materijale potrebne za pristup gradilištu. smještaj koji može zahtijevati i općenito da za sebe dobije sve potrebne informacije o rizicima, nepredviđenim okolnostima i svim drugim okolnostima koje utiču ili utiču na njegovu ponudu.
- 20.2. Smatra se da se izvođač radova prije podnošenja ponude uvjerio u ispravnost i dovoljnost ponude i stopa i cijena navedenih u predmjeru radova ili cjenovniku koji će, osim ako je drugačije predviđeno ugovorom, pokriti sve njegove obaveze iz ugovora.
- 20.3. Budući da se smatra da je izvođač odredio svoje cijene na osnovu vlastitih kalkulacija, operacija i procjena, bez dodatne naknade će izvesti sve radove koji su predmet bilo koje stavke u njegovoj ponudi za koje ne navodi jediničnu cijenu niti paušalni iznos.

Član 21 - Izuzetni rizici

- 21.1. Ako u toku izvođenja radova izvođač naiđe na vještačke prepreke ili fizičke uslove koje iskusni izvođač nije razumno mogao predvidjeti, i ako izvođač smatra da će zbog toga nastati dodatni troškovi i/ili će biti potrebno produženje perioda realizacije zadataka, dužan je o tome obavijestiti nadzornika³⁵ u skladu sa/5 ugovorom. vještačke prepreke i/ili fizičke uslove, navodeći detalje o njihovim očekivanim efektima, mjerama koje preduzima ili namjerava da preduzme i stepenu predviđenog kašnjenja ili ometanja izvođenja radova.
- 21.2. Nakon prijema obavještenja, supervizor može između ostalog:
- a) zahtijevati od izvođača da dostavi procjenu troškova mjera koje preduzima ili namjerava da preduzme;
 - b) odobrava mjere iz člana 21.2 (a) sa ili bez izmjena;
 - c) dati pismena uputstva o tome kako treba postupati sa vještačkim preprekama ili fizičkim uslovima;

d) naredi izmjenu, suspenziju ili raskid ugovora.

21.3. U mjeri u kojoj nadzornik odluči da iskusan izvođač radova nije mogao razumno predvidjeti cijelu ili dio navedenih vještačkih prepreka ili fizičkih uslova, supervizor će:

a) uzeti u obzir svako kašnjenje koje je pretrpio izvođač kao rezultat takvih prepreka ili uslova u određivanju bilo kakvog produženja perioda implementacije zadataka na koje izvođač ima pravo prema članu 35; i/ili

b) u slučaju vještačkih smetnji ili fizičkih uslova koji nisu vremenski uslovi, odredi dodatna plaćanja izvođaču u skladu sa članom 55.

21.4. Vremenski uslovi ne daju pravo izvođaču na potraživanja iz člana 55.

21.5. Ako nadzornik odluči da je vještačke prepreke ili fizičke uslove mogao, u cjelini ili djelimično, razumno predvidjeti iskusni izvođač, on će o tome obavijestiti izvođača čim je to izvodljivo.

Član 22 -

Sigurnost na gradilištima

22.1. Izvođač ima pravo da zabrani pristup sajtu svakom licu koje nije uključeno u izvršenje ugovora, osim lica ovlašćenih od strane nadzornika ili naručioca.

22.2. Izvođač će osigurati sigurnost na gradilištima tokom cijelog perioda izvođenja i odgovoran je za preduzimanje potrebnih koraka, u interesu svojih zaposlenih, agenata ugovornog organa i trećih strana, kako bi se spriječio svaki gubitak ili nesreća koja može nastati izvođenjem radova.

22.3. Izvođač će preduzeti sve bitne korake, na svoju odgovornost i o svom trošku, kako bi osigurao da postojeće strukture i instalacije budu zaštićene, očuvane i održavane. Odgovoran je za obezbjeđivanje i održavanje o svom trošku sve opreme za rasvjetu, zaštitu, ogradu i sigurnosnu opremu za koju se pokaže da je neophodna za pravilno izvršavanje zadataka ili koju može razumno zahtijevati nadzornik.

22.4. Ako su tokom realizacije zadataka neophodne hitne mjere kako bi se izbjegao bilo kakav rizik od nesreće ili štete ili kako bi se osigurala sigurnost nakon bilo koje nesreće ili štete, nadzornik će službeno obavijestiti izvođača da učini ono što je potrebno. Ako izvođač ne želi ili nije u mogućnosti da preduzme potrebne mjere, nadzornik može izvesti radove o trošku izvođača u mjeri u kojoj je izvođač odgovoran.

Član 23 -

Zaštita susjedne imovine

23.1. Na sopstvenu odgovornost i o svom trošku, izvođač radova će preduzeti sve mere predostrožnosti koje zahteva dobra građevinska praksa i preovlađujuće okolnosti kako bi zaštitio susednu imovinu i izbegao izazivanje bilo kakvog nenormalnog poremećaja u njoj.

- 23.2. Izvođač će nadoknaditi štetu naručiocu od finansijskih posljedica svih potraživanja susjednih vlasnika zemljišta ili stanovnika u mjeri u kojoj je izvođač odgovoran i u mjeri u kojoj šteta na susjednim nekretninama nije rezultat opasnosti stvorene projektom ili metodom izgradnje koju je naručilac ili nadzor nametnuo izvođaču.

Član 24 - Ometanje saobraćaja

- 24.1. Izvođač radova će osigurati da radovi i instalacije ne prouzrokuju štetu ili ometaju saobraćaj na komunikacijskim vezama kao što su putevi, željeznice, vodeni putevi i aerodromi, osim ako je to dozvoljeno pod posebnim uslovima. Posebno će uzeti u obzir ograničenja težine prilikom odabira ruta i vozila.
- 24.2. Sve posebne mjere koje izvođač smatra potrebnim ili koje su navedene u posebnim uslovima ili koje zahtijeva naručilac u cilju zaštite ili ojačanja dionica puteva, kolosijeka ili mostova, padaju na teret izvođača radova, bez obzira da li ih izvodi izvođač ili ne. Izvođač će obavijestiti nadzornika o svim posebnim mjerama koje namjerava poduzeti prije njihovog izvođenja.
- Popravak bilo koje štete prouzrokovane na putevima, prugama ili mostovima transportom materijala, postrojenja ili opreme će biti na teret izvođača.

Član 25 - Kablovi i vodovi

- 25.1. Ako u toku izvođenja radova izvođač naiđe na reperne oznake koje ukazuju na tokove podzemnih kablova, vodova i instalacija, dužan je da ih zadrži na mjestu ili ih zamijeni, ako je izvođenje radova zahtijevalo njihovo privremeno uklanjanje. Takve povezane operacije zahtijevaju ovlaštenje supervizora.
- 25.2. Izvođač će biti odgovoran za očuvanje, uklanjanje i zamjenu, ovisno o slučaju, kablova, vodova i instalacija koje je ugovorni autoritet odredio u ugovoru i za troškove istih.
- 25.3. Tamo gdje prisustvo kablova, vodova i instalacija nije navedeno u ugovoru, ali je otkriveno mjerilima i referencama, izvođač će imati opštu dužnost brige i slične obaveze u pogledu očuvanja, uklanjanja i zamjene onima koje su gore navedene. U ovom slučaju, naručilac će mu nadoknaditi troškove, u mjeri u kojoj je takav posao neophodan za izvršenje ugovora.
- 25.4. Međutim, obaveze uklanjanja i zamjene kablova, vodova i instalacija i troškovi koji iz toga proističu neće biti odgovornost izvođača ako naručilac odluči da prihvati tu odgovornost. Isto će se primjenjivati kada se ova obaveza i troškovi koji iz toga proizlaze prenesu na drugu specijaliziranu upravu ili agenta.
- 25.5. Kada postoji vjerovatnoća da će bilo koji rad na gradilištu uzrokovati smetnje ili štetu javnoj komunalnoj službi, izvođač radova će odmah pismeno obavijestiti nadzornika, dajući

razuman otkazni rok kako bi se na vrijeme mogle poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se omogućio normalan nastavak rada.

Član 26 - Setting-out

26.1. Izvođač je odgovoran za:

- a) tačno postavljanje radova u odnosu na originalne oznake, linije i referentne nivoe koje je dao supervizor;
- b) ispravnost položaja, nivoa, dimenzija i poravnanja svih dijelova radova; i
- c) obezbjeđivanje svih potrebnih instrumenata, uređaja i rada u vezi sa gore navedenim odgovornostima.

26.2. Ako se u bilo kom trenutku tokom izvođenja radova pojavi bilo kakva greška u položaju, nivoima, dimenzijama ili poravnanju bilo kog dela radova, izvođač će, ako nadzornik to zahteva, o trošku izvođača, ispraviti tu grešku na zadovoljstvo nadzornika, osim ako je greška zasnovana na netačnim podacima dostavljenim od strane nadzornika zbog iskustva izvođača. otkriveno, u kom slučaju će ugovorni organ biti odgovoran za troškove ispravljanja.

26.3. Provjera bilo kojeg postavljanja ili bilo koje linije ili nivoa od strane nadzornika ni na koji način ne oslobađa izvođača njegove odgovornosti za njihovu tačnost, a izvođač radova će pažljivo zaštititi i sačuvati sve reperne oznake, šine, klinove i druge predmete koji se koriste za postavljanje radova.

Član 27 - Srušeni materijali

27.1. Kada ugovor uključuje radove na rušenju, materijali i predmeti dobijeni od toga će, osim ako posebni uslovi i/ili zakon zemlje u kojoj se radovi izvode, drugačije predviđaju i podložni odredbama člana 28, postaju vlasništvo izvođača.

27.2. Ukoliko posebni uslovi rezervišu za naručioca pravo vlasništva nad materijalima ili svim ili nekim predmetima dobijenim rušenjem, izvođač radova će preduzeti sve neophodne mere predostrožnosti kako bi obezbedio njihovo očuvanje. Ona će biti odgovorna za svako uništenje ili oštećenje takvih materijala ili predmeta uzrokovano od strane njega ili njegovih agenata.

27.3. Bez obzira na namenu u koju naručilac namerava da stavi materijal ili artikule na koje zadržava pravo svojine, svi troškovi nastali u transportu i skladištenju istih kao i sve troškove skladištenja na mestu koje odredi nadzornik padaju na teret izvođača za svaki transport koji ne prelazi 1000 metara.

27.4. Osim ako posebni uslovi ne predviđaju drugačije, izvođač radova će, o svom trošku, postepeno uklanjati šut i drugi materijal za rušenje, smeće i ruševine sa gradilišta.

Član 28 - Otkrića

- 28.1. Otkrića bilo kakvog interesa učinjena tokom iskopavanja ili rušenja će se odmah obavijestiti nadzornika. Nadzornik će odlučiti kako će se postupati s takvim otkrićima, uzimajući u obzir zakon zemlje u kojoj se radovi izvode.
- 28.2. Naručilac zadržava pravo svojine na materijalima pronađenim tokom radova na iskopavanju i rušenju zemljišta koje mu pripada, uz nadoknadu izvođača za sve posebne napore.
- 28.3. Artefakti, antikviteti i prirodni, numizmatički ili drugi predmeti od naučnog interesa, kao i rijetki predmeti ili predmeti od plemenitih metala pronađeni prilikom iskopavanja ili rušenja, vlasništvo su naručioca.
- 28.4. U slučaju neslaganja, autoritet za ugovaranje će imati isključivo ovlaštenje da odlučuje o kvalifikacijama navedenim u članovima 28.1 i 28.3.

Član 29 - Privremeni radovi

- 29.1. Izvođač će o svom trošku izvesti sve privremene radove kako bi se omogućilo izvođenje radova. Izvođač radova dostavlja nadzorniku nacрте za privremene radove koje izvođač namjerava koristiti, kao što su koferdame, skele, rešetke i oplata. Izvođač će uzeti u obzir sva zapažanja supervizora prilikom preuzimanja odgovornosti za ove crteže.
- 29.2. Kada je projektovanje pojedinih privremenih radova precizirano u posebnim uslovima kao odgovornost naručioca, nadzornik će u razumnom roku dostaviti izvođaču sve nacрте koji su potrebni kako bi se omogućilo izvođaču da izvede privremene radove u skladu sa svojim programom. U takvim slučajevima, naručilac će biti isključivo odgovoran za sigurnost i adekvatnost projekta. Međutim, izvođač radova je odgovoran za pravilnu izgradnju.

Član 30 - Studije tla

- 30.1. U skladu sa posebnim uslovima i tehničkim specifikacijama, izvođač radova će nadzorniku staviti na raspolaganje osoblje i opremu neophodnu za obavljanje bilo kakvog pregleda tla koje nadzornik smatra razumno potrebnim. Izvođač će dobiti nadoknadu za stvarni trošak radne snage i opreme koja se koristi ili je stavljena na raspolaganje u takvom radu, plus razumna dobit, ako to nije već predviđeno ugovorom.

Član 31 - Ugovori koji se preklapaju

- 31.1. Izvođač će, u skladu sa zahtjevima nadzornika, pružiti sve razumne mogućnosti za obavljanje svog posla svim drugim izvođačima koje zapošljava ugovorni organ i njihovim radnicima, radnicima naručioca i svih drugih javnih tijela koji mogu biti zaposleni na ili u blizini gradilišta u

izvršenje bilo kojeg posla koji nije uključen u ugovor, ili bilo kojeg ugovora koji ugovorni autoritet može sklopiti u vezi sa radovima ili prateći radove.

- 31.2. Ako, međutim, izvođač, na pisani zahtjev nadzornika, stavi na raspolaganje bilo kojem takvom izvođaču, ili javnom tijelu, ili ugovornom organu, bilo koji put ili načine za čije je održavanje odgovoran izvođač, ili dozvoli bilo kojem takvom drugom licu da koristi izvođačeve privremene radove, skele ili drugu opremu na gradilištu, ili kad god pruža bilo koju drugu vrstu ugovora koji nije bio predviđen za usluge ugovora, izvođaču u vezi sa takvom upotrebom ili uslugom, takve iznose i/ili odobravanje takvog produženja roka, koje će, po mišljenju nadzornika, biti razumno.
- 31.3. Izvođač neće biti oslobođen zbog člana 31. bilo koje svoje obaveze prema ugovoru niti će imati pravo na bilo kakva potraživanja osim onih predviđenih u članu 31.2.
- 31.4. Ni u kom slučaju poteškoće koje nastanu u vezi sa jednim ugovorom ne mogu davati pravo izvođaču da izmeni ili odloži implementaciju drugih ugovora. Slično, ugovorni organ ne može iskoristiti takve poteškoće da obustavi plaćanja dospjela prema drugom ugovoru.

Član 32 - Patenti i licence

- 32.1. Osim ako je drugačije predviđeno u posebnim uslovima, ugovarač će nadoknaditi štetu i držati ugovorno tijelo i nadzornika bezbednim za svu štetu i troškove nastale zbog bilo kakvog tužbe bilo koje treće strane, uključujući kreatore i posrednike, za bilo koje navodne ili stvarne povrede prava intelektualnog, industrijskog ili drugog vlasništva bilo koje vrste, bilo koje vrste zasnovane na ugovornom tijelu, licenci ugovornog tijela, licenci, licenci ili korišćenju patenta kao što je navedeno. brend ili žigove, osim kada takvo kršenje proističe iz usklađenosti sa dizajnom ili specifikacijom koju je dao ugovorni organ i/ili supervizor.
- 32.2. Sva industrijska, intelektualna i druga prava svojine (uključujući, ali ne ograničavajući se na patentna prava i autorska prava) razvijena u vezi sa zadacima od strane ili u ime ugovarača, uključujući, ali ne ograničavajući se na bilo koja prava u bilo kojoj dokumentaciji pripremljenoj u svrhu ugovora ili zadataka, ostaju u vlasništvu ugovarača, ali ugovorni organ će imati neopozivu, neisključujuću licencu za gorenavedenu licencu bez naknade. ugovor.

Takva licenca nosi pravo davanja podlicenci i biće je prenosiva od strane ugovornog autoriteta na treća lica bez da je potrebna saglasnost izvođača.

Sva industrijska, intelektualna i druga imovinska prava (uključujući, ali ne ograničavajući se na patentna prava i autorska prava) razvijena u vezi sa zadacima od strane ili u ime ugovornog tijela, uključujući, ali ne ograničavajući se na bilo koja prava na bilo koju dokumentaciju pripremljenu u svrhu ugovora ili zadataka, ostaju u vlasništvu ugovornog tijela, ali izvođač ima pravo na svoj trošak kopirati, koristiti i dobiti ove dokumente u svrhu komunikacije.

Nakon i bez obzira na raskid ugovora, bez obzira na to, kao i nakon završetka zadataka, ugovorni organ će nastaviti da koristi licencu iz člana 32.2, prvi stav.

REALIZACIJA ZADATAKA I KAŠNJENJA

Član 33 - Nalozi za početak

33.1. Nadzornik izdaje administrativni nalog kojim obavještava izvođača o datumu kada mora početi period realizacije zadataka.

33.2. Osim ako se strane drugačije dogovore, period implementacije zadataka neće početi prije:

- a) u skladu sa članom 9, lokacija, odnosno dio gradilišta je stavljen na raspolaganje izvođaču u skladu sa napretkom radova utvrđenim programom realizacije zadataka koji je odobrio nadzornik;
- b) da su dokumenti navedeni u članu 8.1 dostavljeni izvođaču.

33.3. Osim ako se strane drugačije dogovore, period implementacije zadataka počinje najkasnije 180 dana od obavještenja o dodjeli ugovora.

Član 34 - Period realizacije zadataka

34.1. Period izvršavanja zadataka je kako je propisano posebnim uslovima, ne dovodeći u pitanje produženja roka koja se mogu odobriti prema članu 35.

34.2. Ako su predviđeni različiti periodi implementacije zadataka za odvojene partije, u slučajevima kada je jednom izvođaču dodijeljeno više od jedne partije po ugovoru, periodi implementacije zadataka za odvojene partije neće se akumulirati.

Član 35 - Produženje perioda realizacije zadataka

35.1. Izvođač može zatražiti produženje perioda realizacije zadataka ako kasni ili će biti odložen u izvršenju ugovora iz nekog od sljedećih razloga:

- a) izuzetni vremenski uslovi u zemlji u kojoj se izvode radovi koji mogu uticati na realizaciju zadataka;
- b) vještačke prepreke ili fizičke uslove koje iskusni izvođač radova nije mogao razumno predvidjeti;
- c) administrativni nalozi koji utiču na datum završetka, osim onih koji proizilaze iz neizvršenja obaveza izvođača;
- d) propust ugovornog organa da ispuni svoje obaveze iz ugovora;

- e) svaku obustavu radova koja nije zbog neizvršenja radova izvođača;
- f) viša sila;
- g) bilo koji drugi razlozi navedeni u ovim opštim uslovima koji nisu posledica neizvršenja radova izvođača.

35.2. Ako izvođač smatra da ima pravo na bilo kakvo produženje perioda implementacije prema ugovoru, izvođač će:

- a) obavijestiti nadzornika o svojoj namjeri da podnese takav zahtjev najkasnije u roku od 15 dana nakon što je izvođač saznao, ili je trebao biti svjestan događaja ili okolnosti koje su dovele do zahtjeva.

Ako izvođač ne dostavi obaveštenje o zahtevu za produženje roka realizacije u tom roku od 15 dana, period realizacije se neće produžiti i ugovorni organ se oslobađa svake odgovornosti u vezi sa zahtevom; i

- b) dostaviti supervizoru pune i detaljne pojedinosti o zahtjevu, u roku od 30 dana od gore navedenog obaveštenja, osim ako je drugačije dogovoreno između izvođača i supervizora, kako bi se taj zahtjev mogao ispitati.

35.3. U roku od 30 dana od prijema detaljnih podataka o zahtjevu izvođača, nadzornik će, obaveštenjem izvođaču nakon dužnih konsultacija sa ugovornim organom i, gdje je prikladno, izvođačem, odobriti takvo produženje roka implementacije koje može biti opravdano, bilo prospektivno ili retrospektivno, ili obavijestiti izvođača da nema pravo na produženje.

Član 36 - Kašnjenja u realizaciji zadataka

36.1. Ako izvođač ne završi radove u roku(ima) navedenim u ugovoru, naručilac će, bez zvanične najave i ne dovodeći u pitanje svoje druge pravne lijekove po ugovoru, imati pravo na likvidiranu naknadu za svaki dan ili njegov dio koji će proteći između kraja perioda određenog za realizaciju zadataka ili produženog perioda realizacije zadataka prema datoj stopi po članu 35. posebnim uslovima.

Ako su radovi bili predmet djelimičnog prijema u skladu sa članom 59., likvidirana šteta navedena u posebnim uslovima može se umanjiti u srazmjeri u kojem vrijednost prihvaćenog dijela iznosi vrijednost cjelokupnih radova.

36.2. Ako je ugovorni organ stekao pravo na maksimalni zahtjev prema članu 36.1, može, nakon obaveštavanja izvođača:

- a) oduzeti garanciju za dobro izvršenje posla; i/ili
- b) raskinuti ugovor; i/ili

- c) sklopiti ugovor sa trećim licem na trošak izvođača za obezbjeđenje ostataka radova.

Član 37 - Amandmani

37.1. Izmjene ugovora moraju biti formalizirane dodatkom ugovora koji potpisuju obje strane ili administrativnim nalogom koji izdaje supervizor, osim ako izmjene proizlaze iz primjene ugovora.

37.2. Nadzornik će imati ovlaštenje da naredi bilo kakvu izmjenu bilo kojeg dijela radova koji je neophodan za pravilan završetak i/ili funkcionisanje radova. Takve izmene administrativnim nalogom mogu uključivati dopune, propuste, zamene, promene u kvalitetu, kvantitetu, obliku, karakteru, vrsti, položaju, dimenziji, nivou ili liniji i promene u određenom redosledu, načinu ili vremenu izvođenja radova. Nijedna administrativna naredba neće imati za posledicu poništavanje ugovora, ali finansijski efekat, ako postoji, svih takvih izmena će se proceniti u skladu sa članovima 37.5 i 37.7.

37.3. Sve administrativne naredbe izdaju se u pisanom obliku, pod tim da:

- a) ako, iz bilo kog razloga, nadzornik smatra potrebnim da usmeno izda nalog, on će u najkraćem mogućem roku potvrditi nalog administrativnim nalogom;
- b) ako izvođač pismeno potvrdi usmeni nalog dat u svrhu čl 37.3 (a) i potvrda nije odmah u pisanoj formi protivrečena od strane supervizora, smatraće se da je supervizor izdao administrativni nalog;
- c) nije potrebna nikakva administrativna naredba za povećanje ili smanjenje količine bilo kojeg posla ako je takvo povećanje ili smanjenje rezultat toga što je količina veća ili manja od one navedene u predmjeru količina ili cjenovniku, kao rezultat mjerenja iz člana 49.

37.4. Osim kako je predviđeno članom 37.3 prije izdavanja administrativnog naloga, nadzornik će obavijestiti ugovarača o prirodi i obliku takve izmjene. Izvođač će zatim, bez odlaganja, dostaviti nadzorniku pismeni prijedlog koji sadrži:

- a) opis zadataka koje treba sprovesti ili mera koje treba preduzeti i program za izvršenje;
- b) sve neophodne izmjene programa realizacije zadataka ili bilo koje obaveze izvođača koja proizilazi iz ovog ugovora; i
- c) svako prilagođavanje ugovorne cijene u skladu sa pravilima navedenim u čl 37.

37.5. Nakon prijema podneska izvođača iz člana 37.4, supervizor će, nakon dužnih konsultacija sa ugovornim organom i, po potrebi, izvođačem radova, bez odlaganja odlučiti da li da prihvati izmenu ili ne. Ako nadzornik prihvati izmjenu, obavještava izvođača putem administrativnog naloga u kojem se navodi da će izvođač izvršiti izmjenu po cijenama

i pod uslovima navedenim u podnesku izvođača iz člana 37.4 ili kako ih je izmenio nadzornik u skladu sa članom 37.6.

37.6. Supervizor će, za sve izmene koje naloži u skladu sa članom 37.3 i 37.5, utvrditi cene u skladu sa sledećim principima:

- a) kada je rad sličnog karaktera i izveden pod sličnim uslovima kao rad koji je cijenjen u predmjeru količina ili cjenovniku, on će se vrednovati po stopama i cijenama sadržanim u njima;
- b) kada posao nije sličnog karaktera ili se ne obavlja pod sličnim uslovima, stope i cene u ugovoru će se koristiti kao osnova za procenu koliko je to razumno, a u suprotnom supervizor će izvršiti fer procenu;
- c) ako je priroda ili iznos bilo koje izmjene u odnosu na prirodu ili iznos cijelog ugovora ili bilo kojeg njegovog dijela takav da je, po mišljenju supervizora, bilo koja stopa ili cijena sadržana u ugovoru za bilo koju stavku rada, zbog takve izmjene, postala nerazumna, supervizor će odrediti stopu ili cijenu koju smatra razumnom i prikladnom u datim okolnostima;
- d) kada je izmjena potrebna zbog neispunjenja ugovora ili kršenja ugovora od strane ugovarača, svaki dodatni trošak koji se može pripisati takvoj izmjeni snosi izvođač.

37.7. Po prijemu administrativnog naloga, izvođač će izvršiti traženu izmenu prema sledećim principima:

- a) Izvođač će biti vezan ovim opštim uslovima kao da je izmena zahtevana administrativnim nalogom navedena u ugovoru.
- b) Izvođač neće odlagati izvršenje administrativnog naloga do odobravanja bilo kakvog produženja roka za završetak ili prilagođavanje ugovorne cijene.
- c) Ako upravni nalog prethodi prilagođavanju ugovorne cijene, izvođač će voditi evidenciju o troškovima preduzimanja izmjene i vremenu utrošenom na to. Takva evidencija će biti otvorena za inspekciju od strane nadzornika u svako razumno vrijeme.

37.8. Kada pri privremenom prihvatanju povećanje ili smanjenje ukupne vrijednosti radova koje proizilazi iz administrativnog naloga, ili iz neke druge okolnosti koje nije uzrokovano neizvršavanjem ugovora, premašuje 15% početne ugovorne cijene (ili izmijenjene dodatkom), nadzornik će, nakon konsultacija sa naručiocem i izvođačem, utvrditi svako dodavanje ili smanjenje cijene ugovora kao posljedicu³ ili smanjenje ugovorne cijene.⁶ Tako utvrđeni iznos zasniva se na iznosu za koji povećanje ili smanjenje vrijednosti radova prelazi 15%. Supervizor će o iznosu obavijestiti naručioca i izvođača radova i shodno tome prilagoditi ugovornu cijenu.

37.9. Izvođač će obavijestiti ugovorni organ o svakoj promjeni bankovnog računa, koristeći obrazac u Aneksu V. Ugovorni organ će imati pravo da se usprotivi promjeni bankovnog računa izvođača.

Član 38 - Suspenzija

38.1. Suspenzija po administrativnom nalogu nadzornika:

Izvođač će, po nalogu nadzornika, obustaviti izvođenje radova ili bilo kojeg njihovog dijela na vrijeme ili vreme i na način koji nadzornik smatra potrebnim. Obustava će stupiti na snagu na dan kada izvođač primi narudžbu ili kasnijeg datuma kada je to predviđeno nalogom. Nadzornik će, što je prije moguće, dati instrukcije izvođaču da nastavi obustavljeni ugovor.

38.2. Obustava uz obavještenje izvođača:

Svako kašnjenje u plaćanju duže od 30 dana prema bilo kojoj potvrdi koju je izdao nadzornik od isteka roka navedenog u članu 44.3(b) daje pravo izvođaču, nakon što je najmanje 30 dana unaprijed obavijestio ugovorni organ, da obustavi radove ili smanji stopu radova, osim ako i dok izvođač ne dobije razuman dokaz o uplati.

Radnja ugovarača ne dovodi u pitanje njegova prava na kamatu za odloženo plaćanje prema članu 53.1 i na raskid prema članu 65.1.

Ako ugovarač naknadno primi takve dokaze ili isplatu prije obavijesti o raskidu, ugovarač će nastaviti sa normalnim radom čim je to razumno izvodljivo i, osim ako se strane drugačije ne dogovore, najkasnije 30 dana nakon prijema dokaza ili uplate.

38.3. Suspenzija u slučaju pretpostavljene povrede obaveza, nepravilnosti ili prevare:

Ugovor se može suspendovati kako bi se proverilo da li je tokom postupka dodele ili izvršenja ugovora došlo do pretpostavljene povrede obaveza ili nepravilnosti ili prevara. Ako se oni ne potvrde, izvršenje ugovora će se nastaviti što je prije moguće.

38.4. Tokom perioda obustave, izvođač radova će preduzeti zaštitne mjere koje mogu biti potrebne da zaštiti radove, postrojenje, opremu i lokaciju od bilo kakvog propadanja, gubitka ili oštećenja. Dodatni troškovi nastali u vezi sa takvim zaštitnim mjerama mogu se dodati ugovornoj cijeni, osim ako:

a) drugačije je predviđeno ugovorom; ili

b) takva suspenzija je neophodna zbog nekog kršenja ili propusta izvođača; ili

c) takva suspenzija je neophodna zbog normalnih klimatskih uslova na gradilištu; ili

- d) takva obustava je neophodna radi sigurnosti ili pravilnog izvođenja radova ili bilo kojeg njihovog dijela u onoj mjeri u kojoj takva nužnost ne proizlazi iz bilo kakvog čina, kršenja ili propusta od strane supervizora ili naručioca ili iz bilo kojeg od izuzetnih rizika navedenih u članu 21, ili
- e) pretpostavljena povreda obaveza ili nepravilnosti ili prevara iz čl 38.3 su potvrđeni i pripisani izvođaču.

38.5. Izvođač će postaviti zahtjeve za doplatu ili produženje roka realizacije u skladu sa čl. 35. i 55.

38.6. Ako period obustave prelazi 180 dana, a suspenzija nije uzrokovana kršenjem ili neizvršenim obavezama izvođača, izvođač može, uz obavještenje supervizoru, zatražiti nastavak ugovora u roku od 30 dana ili raskinuti ugovor.

38.7. Naručilac će, u najkraćem mogućem roku, narediti izvođaču da nastavi obustavljeni ugovor ili obavijestiti izvođača da raskine ugovor.

MATERIJALI I IZRADA

Član 39 - Radni registar

39.1. Radni registar, osim ako posebnim uslovima nije drugačije određeno, na gradilištu vodi nadzornik, koji u njega upisuje najmanje sljedeće podatke:

- a) vremenske prilike, prekidi u radu zbog vremenskih nepogoda, radno vrijeme, broj i vrsta radnika zaposlenih na gradilištu, isporučeni materijal, oprema u upotrebi, oprema koja nije u ispravnom stanju, ispitivanja obavljena na licu mjesta, poslani uzorci, nepredviđene okolnosti, kao i nalozi izvođača;
- b) detaljne izjave o svim kvantitativnim i kvalitativnim elementima obavljenog posla i isporučenih i upotrijebljenih zaliha, koji se mogu provjeriti na gradilištu i relevantni za izračunavanje plaćanja izvođaču.

39.2. Izjave će činiti sastavni dio radnog registra, ali se po potrebi mogu evidentirati u posebnim dokumentima. Tehnička pravila za sastavljanje izvještaja moraju biti onakva kakva je navedena u posebnim uslovima.

39.3. Izvođač će osigurati da se izjave sačine blagovremeno i u skladu sa posebnim uslovima u vezi sa radom, uslugama i zalihama koje se ne mogu naknadno izmjeriti ili provjeriti; ako to ne učini, prihvatit će odluke supervizora, osim ako o svom trošku ne pruži dokaze o suprotnom.

39.4. Upise u radni registar u toku rada potpisuje nadzornik, a supotpisuje izvođač ili njegov zastupnik. Ako se izvođač radova protivi, on će svoje stavove prenijeti nadzorniku u roku od 15 dana od datuma evidentiranja unosa ili izjava na koje se prigovara. Ako ne potpiše ili ne dostavi

svojih stavova u dozvoljenom roku, smatraće se da se izvođač slaže sa napomenama prikazanim u registru. Izvođač može pregledati radni registar u bilo koje vrijeme i može, bez uklanjanja dokumenta, napraviti ili primiti kopiju upisa koje smatra potrebnim za vlastitu informaciju.

- 39.5. Izvođač će, na zahtjev, dati nadzorniku podatke potrebne za održavanje u ispravnom stanju radne knjige.

Član 40 - Porijeklo i kvalitet radova i materijala

- 40.1. Prema Višegodišnjem finansijskom okviru 2021-2027, sa izuzetkom INSC Uredbe 2021/948 od 27. maja 2021.: Sva kupljena roba može biti porijeklom iz bilo koje zemlje.

- 40.2. U skladu sa Višegodišnjim finansijskim okvirom 2014-2020 i za ugovore finansirane prema INSC Uredbi 2021/948 od 27. maja 2021. u okviru Višegodišnjeg finansijskog okvira 2021-2027: Osim ako je drugačije predviđeno posebnim uslovima, sva roba kupljena u skladu sa bilo kojim ugovorom kao definisana ugovorom imaće svoje porijeklo iz zemlje prihvatljivog porijekla. Izvođač mora potvrditi da je ponuđena roba u skladu sa ovim zahtjevom, navodeći zemlju porijekla. Možda će biti potrebno dati detaljnije informacije u tom pogledu. Nepoštivanje ovog uslova može rezultirati raskidom ugovora i/ili obustavom plaćanja.

- 40.3. Radovi, komponente i materijali moraju biti u skladu sa specifikacijama, crtežima, pregledima, modelima, uzorcima, uzorcima i drugim zahtjevima iz ugovora koji će biti na raspolaganju naručiocu ili nadzorniku u svrhu identifikacije tokom cijelog perioda izvođenja.

- 40.4. Svaki prethodni tehnički prijem naveden u posebnim uslovima biće predmet zahtjeva koji izvođač šalje nadzorniku. U zahtjevu će se navesti referenca na ugovor, broj partije i mjesto gdje će se takvo prihvatanje izvršiti, prema potrebi. Komponente i materijali navedeni u zahtjevu moraju biti certificirani od strane nadzornika da ispunjavaju zahtjeve za takav prijem prije njihovog ugradnje u radove.

- 40.5. Čak i ako su materijali ili predmeti koji se ugrađuju u radove ili u proizvodnju komponenti tehnički prihvaćeni na ovaj način, oni i dalje mogu biti odbijeni ako se daljnjim pregledom otkriju nedostaci ili kvarovi, u kom slučaju ih izvođač mora odmah zamijeniti. Izvođaču se može dati mogućnost da popravi i izradi dobre materijale i predmete koji su odbijeni, ali će takvi materijali i predmeti biti prihvaćeni za ugradnju u radove samo ako su popravljeni i ispravljeni na zadovoljstvo nadzornika.

Član 41 - Inspekcija i testiranje

- 41.1. Izvođač će osigurati da komponente i materijali budu dostavljeni na gradilište na vrijeme kako bi omogućio nadzorniku da nastavi sa prihvatanjem komponenti i materijala. Smatra se da je izvođač u potpunosti shvatio poteškoće na koje bi mogao naići u tom pogledu i nije mu dozvoljeno da navodi bilo kakve razloge za kašnjenje u ispunjavanju svojih obaveza.

41.2. Nadzornik ima pravo pregledati, ispitati, mjeriti i testirati komponente, materijale i izradu, te provjeriti napredak pripreme, izrade ili proizvodnje bilo čega što se priprema, proizvodi ili proizvodi za isporuku prema ugovoru kako bi utvrdio da li su komponente, materijali i izrada potrebnog kvaliteta i količine. To će se odvijati na mjestu proizvodnje, proizvodnje, pripreme ili na gradilištu ili na drugim mjestima koja mogu biti navedena u posebnim uslovima.

41.3. Za potrebe takvih ispitivanja i inspekcija, izvođač će:

- a) privremeno i besplatno pruži nadzorniku takvu pomoć, ispitne uzorke ili dijelove, mašine, opremu, alate, rad, materijale, crteže i proizvodne podatke koji su obično potrebni za inspekciju i testiranje;
- b) dogovoriti, sa supervizorom, vrijeme i mjesto za testiranje;
- c) obezbijediti pristup supervizoru u svako razumno vrijeme do mjesta gdje će se testovi provesti.

41.4. Ako nadzornik nije prisutan na datum dogovoren za ispitivanja, izvođač može, osim ako nije drugačije naložen od strane supervizora, nastaviti sa ispitivanjima, koja će se smatrati da su obavljena u prisustvu nadzornika. Izvođač će odmah poslati propisno ovjerene kopije rezultata ispitivanja nadzorniku, koji će, ako nije prisustvovao ispitivanju, biti vezan rezultatima ispitivanja.

41.5. Kada komponente i materijali prođu gore navedena ispitivanja, nadzornik će o tome obavijestiti izvođača ili potvrditi certifikat postupka.

41.6. Ako se supervizor i izvođač ne slažu oko rezultata ispitivanja, svaki će dati izjavu o svojim stavovima drugome u roku od 15 dana nakon pojave takvog neslaganja. Nadzornik ili izvođač radova mogu zahtijevati da se takvi testovi ponove pod istim uvjetima ili, ako bilo koja strana to zahtijeva, od strane stručnjaka koji će biti izabran uz zajednički pristanak. Svi izvještaji o ispitivanju dostavljaju se nadzorniku koji će bez odlaganja saopćiti rezultate ovih ispitivanja izvođaču. Rezultati ponovnog testiranja će biti konačni. Troškove ponovnog testiranja snosi strana čiji su stavovi ponovljenim testiranjem pogrešni.

41.7. U obavljanju svojih dužnosti, nadzornik i lica koju on ovlasti ne smiju neovlašćenim licima davati informacije o načinima proizvodnje i rada preduzeća dobijene pregledom i ispitivanjem.

Član 42 - Odbijanje

42.1. Komponente i materijali koji nisu navedenog kvaliteta se odbijaju. Na odbijene komponente ili materijale može se staviti posebna oznaka. To ne smije biti takvo da ih mijenja ili utiče na njihovu komercijalnu vrijednost. Odbačene komponente i materijale izvođač će ukloniti sa gradilišta u roku koji odredi nadzornik, a u suprotnom ih s pravom uklanja nadzornik o trošku i riziku izvođača. Svaki rad koji uključuje odbijene komponente ili materijale biće odbijen.

42.2. Nadzornik je u toku izvođenja radova i prije preuzimanja radova ovlašten da naredi ili odluči:

- a) uklanjanje sa lokacije, u rokovima koji mogu biti navedeni u nalogu, svih komponenti ili materijala koji, po mišljenju nadzornika, nisu u skladu sa ugovorom;
- b) zamjenu odgovarajućih i odgovarajućih komponenti ili materijala; ili
- c) rušenje i pravilno ponovno izvođenje, ili zadovoljavajuću popravku, bez obzira na bilo koje prethodno ispitivanje ili privremeno plaćanje, bilo kojeg posla koji, u pogledu komponenti, materijala, izrade ili dizajna od strane izvođača za koji je odgovoran, nije, po mišljenju nadzornika, u skladu s ugovorom.

42.3. Nadzornik će, čim je to razumno izvodljivo, obavijestiti ugovarača o svojoj odluci u kojoj se navode detalji o navodnim nedostacima.

42.4. Izvođač će svim brzinama i o svom trošku otkloniti tako navedene nedostatke. Ako se izvođač ne povinuje takvom nalogu, naručilac će imati pravo da angažuje druga lica da izvedu isto, a sve troškove koji proizilaze iz toga ili prateći ugovorni organ može odbiti od svih dospjelih ili dospjelih sredstava izvođaču.

42.5. Odredbe člana 42. ne utiču na pravo naručioca na potraživanje iz članova 36. i 63.

Član 43 - Vlasništvo nad postrojenjima i materijalima

43.1. Sva oprema, privremeni radovi, postrojenja i materijali koje je obezbijedio izvođač radova, kada se unesu na gradilište, smatrat će se da su isključivo namijenjeni za izvođenje radova i izvođač neće ukloniti istu ili bilo koji njen dio, osim u svrhu premještanja s jednog dijela gradilišta na drugi, bez saglasnosti nadzornika. Međutim, takva saglasnost neće biti potrebna za vozila koja prevoze bilo kakvo osoblje, radnu snagu, opremu, privremene radove, postrojenja ili materijale do ili sa lokacije.

43.2. Posebni uslovi mogu predvideti da sva oprema, privremeni radovi, postrojenja i materijali na gradilištu u vlasništvu izvođača ili bilo koje kompanije u kojoj izvođač ima kontrolni interes, za vreme trajanja izvođenja radova, budu:

- a) u nadležnosti ugovornog organa; ili
- b) predmet založnog prava u korist ugovornog organa; ili
- c) podliježe bilo kojem drugom aranžmanu u vezi sa prioritetnim interesom ili obezbjeđenjem.

43.3. U slučaju raskida ugovora u skladu sa članom 63. zbog kršenja ugovora od strane izvođača, naručilac ima pravo da za završetak radova koristi opremu, privremene radove, postrojenja i materijale na gradilištu.

- 43.4. Svaki ugovor o iznajmljivanju opreme, privremenih radova, postrojenja i materijala od strane izvođača radova na gradilištu, sadržavaće odredbu da će na pismeni zahtjev ugovornog organa u roku od 7 dana od datuma stupanja na snagu raskida prema članu 64., a da se ugovorni organ obavezuje da će platiti sve troškove najma u vezi s tim od tog datuma, vlasnik njegove opreme, odnosno izvođač radova na materijalu za radove, privremeni pod istim uslovima pod kojima ih je angažovao izvođač radova, osim što ugovorni organ ima pravo da dozvoli korišćenje istih od strane bilo kog drugog ugovarača koji je kod njega angažovan za završetak radova prema odredbama člana 64.3.
- 43.5. Po raskidu ugovora prije završetka radova, izvođač će isporučiti ugovornom organu bilo koje postrojenje, privremene radove, opremu ili materijale imovina koja je ustupljena ugovornom autoritetu ili je predmet založnog prava na osnovu člana 43.2. Ako to ne učini, ugovorni organ može preduzeti odgovarajuće radnje koje smatra potrebnim kako bi došao u posjed tog postrojenja, privremenih radova, opreme i materijala i nadoknadio troškove za to od izvođača.

PLAĆANJA

Član 44 - Opšti principi

- 44.1. Plaćanje se vrši u evrima ili nacionalnoj valuti kako je navedeno u posebnim uslovima. Posebnim uslovima utvrđuju se administrativni ili tehnički uslovi koji regulišu plaćanje predfinansiranja, privremenih i/ili završnih plaćanja u skladu sa opštim uslovima.
- 44.2. Uplate koje ugovorni organ dospeva uplatiće se na bankovni račun naveden na obrascu finansijske identifikacije koji ispunjava izvođač. Isti obrazac koji se nalazi u prilogu zahtjeva za plaćanje se mora koristiti za prijavu promjena bankovnog računa.
- 44.3. Plaćanje izvođaču će se izvršiti na sljedeći način:
- a) Uplate predfinansiranja će se izvršiti u roku od 90 dana od prijema od strane ugovornog organa fakture ugovarača i dokumenata iz člana 46.3. Datum plaćanja je datum na koji je račun za plaćanje zadužen.
 - b) Isplate ugovaraču iznosa dospjelih prema svakom od privremenih potvrda o plaćanju i konačnom izvodu računa izdatog od strane supervizora izvršit će se u roku od 90 dana od dana kada je takva potvrda izjave praćena računom izvođača dostavljena ugovornom organu. Datum plaćanja je datum na koji je račun za plaćanje zadužen.
- 44.4. Period naveden u 44.3 može se suspendovati obaveštavanjem ugovarača da se faktura ne može platiti jer iznos nije dospeo, jer nisu obezbeđena odgovarajuća potkrepljujuća dokumentacija ili zato što postoje dokazi da trošak možda nije prihvatljiv. U potonjem slučaju može se izvršiti inspekcija na licu mjesta radi daljnjih provjera. Izvođač će dati pojašnjenja, izmjene ili

dodatne informacije u roku od 30 dana od zahtjeva da to učinite. U roku od 30 dana od prijema pojašnjenja, supervizor će odlučiti i izdati, ako je potrebno, revidiranu potvrdu o uplati ili završni izvod računa, a period plaćanja će nastaviti da teče od tog datuma.

- 44.5. Izvođač se obavezuje da će isplatiti ugovornom organu sve uplaćene iznose preko konačnog iznosa, prije roka navedenog u zaduženju, a to je 45 dana od dana izdavanja te zabilješke.

U slučaju da izvođač ne izvrši otplatu u navedenom roku, naručilac može (osim ako izvođač nije državno odeljenje ili javno telo države članice Evropske unije) uvećati dospele iznose dodavanjem kamata:

- po reeskontnoj stopi koju primenjuje centralna banka zemlje ugovornog organa ako su plaćanja u valuti te zemlje;
- po stopi koju Evropska centralna banka primenjuje na svoje glavne transakcije refinansiranja u eurima, kako je objavljeno u Službenom listu Evropske unije, serija C, gdje su plaćanja u eurima,

prvog dana u mjesecu u kojem je rok istekao, plus tri i po procentna poena. Zatezna kamata nastaje tokom vremena koje protekne između datuma roka za plaćanje i dana kada je plaćanje stvarno izvršeno. Sva djelimična plaćanja prvo pokrivaju tako utvrđenu kamatu.

Iznosi koji se vraćaju ugovornom organu mogu se prebiti sa iznosima bilo koje vrste koji duguju izvođaču. Ovo ne utiče na pravo strana da se dogovore o plaćanju na rate. Bankarske troškove po osnovu otplate iznosa koji duguju naručiocu snosi u potpunosti izvođač radova.

Ne dovodeći u pitanje prerogativ autoriteta za ugovaranje, ako je potrebno, Evropska unija može kao donator sama pristupiti povratu na bilo koji način.

- 44.6. Prije ili umjesto raskida ugovora kako je predviđeno članom 64., ugovorni organ može obustaviti plaćanja kao mjeru predostrožnosti bez prethodne najave.

- 44.7. Kada se pokaže da je postupak dodjele ili izvršenje ugovora bio predmet kršenja obaveza, nepravilnosti ili prijevare koja se može pripisati izvođaču, naručilac može pored mogućnosti da obustavi izvršenje ugovora u skladu sa članom 38.3 i raskine ugovor kako je predviđeno članom 64, obustavi plaćanja i/ili povрати iznose koji su već plaćeni, srazmjerno ozbiljnim obavezama ili obavezama koje su već plaćene. prevara. Pored gore navedenih mjera, naručilac može smanjiti vrijednost ugovora srazmjerno ozbiljnosti nepravilnosti, prijevare ili kršenja obaveza, uključujući slučajeve kada predmetne aktivnosti nisu sprovedene ili su sprovedene loše, djelimično ili sa zakašnjenjem. Mjere opisane u ovom stavu jednako tako može usvojiti i Evropska komisija u skladu sa svojim administrativnim ovlastima prema Finansijskoj uredbi (Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. jula 2018., OJ-L 193/30.07.2018., str.).

Član 45 - Ugovori o privremenim cijenama

45.1. U izuzetnim slučajevima, kada je dodijeljen ugovor o privremenoj cijeni, iznos koji se plaća po ugovoru izračunava se na sljedeći način:

- a) kao za ugovore sa troškovima plus u članu 49.1 (c); ili
- b) u početku na osnovu privremenih cijena i, nakon što su poznati uslovi za izvršenje ugovora, kao za paušalne ugovore ili ugovore o jediničnoj cijeni u članu 49.1 (a) i (b), odnosno kao u hibridnom ugovoru.

45.2. Ugovarač će dostaviti informacije koje ugovorni organ ili supervizor mogu razumno zahtijevati u vezi sa bilo kojim pitanjem u vezi sa ugovorom u svrhu izračunavanja. Ako se ne može postići dogovor o procjeni vrijednosti radova, iznose za plaćanje utvrđuje nadzornik.

Član 46 - Predfinansiranje

46.1. Ako to predviđaju posebni uslovi, može se dodijeliti predfinansiranje izvođaču, na njegov zahtjev i prije prve privremene uplate, za poslove vezane za realizaciju zadataka, u slučajevima navedenim u nastavku:

- a) kao paušalni avans koji mu omogućava da podmiri troškove koji proističu iz početka ugovora;
- b) kao predfinansiranje za kupovinu ili narudžbu: materijala, postrojenja, opreme, mašina, alata i za bilo koje druge značajne prethodne troškove kao što su nabavka patenata ili troškovi studija, neophodnih za izvršenje ugovora. Dokaz o zaključku takve kupovine ili narudžbe će dostaviti ugovarač radi dobijanja predfinansiranja.

46.2. U posebnim uslovima navodi se iznos predfinansiranja koji ne prelazi 10% prvobitne ugovorne cijene za paušalni iznos iz člana 46.1 (a) i 20% prvobitne ugovorne cijene za sva ostala predfinansiranja iz člana 46.1 (b).

46.3. Predfinansiranje se ne odobrava dok:

- a) potpis ugovora;
- b) obezbjeđivanje garancije za dobro izvršenje posla u skladu sa članom 15.;
- c) obezbjeđivanje, za puni iznos predfinansiranja, finansijske garancije izdate u skladu sa članom 15.3 i 15.6 koja će ostati na snazi sve dok ugovarač u potpunosti ne otplati predfinansiranje iz privremenih plaćanja prema ugovoru, osim ako je drugačije predviđeno posebnim uslovima;
- d) ispunjenje obaveze izvođača iz člana 16.;

e) odobravanje programa realizacije zadataka od strane supervizora.

- 46.4. Izvođač će koristiti predfinansiranje isključivo za poslove vezane za realizaciju zadataka. Ako ugovarač zloupotrebi bilo koji dio predfinansiranja, on će postati dospijajući i odmah otplativ i neće se vršiti daljnja plaćanja unaprijed.
- 46.5. Ako garancija za predfinansiranje prestane da važi, a izvođač je ne potvrdi, ugovorni organ može izvršiti odbitak u iznosu predfinansiranja od budućih plaćanja prema izvođaču prema ugovoru, ili naručilac može primijeniti odredbe člana 15.6.
- 46.6. Ako je ugovor raskinut iz bilo kojeg razloga ili Izvođač nije vratio predfinansiranje na zahtjev, garancije koje osiguravaju predfinansiranje mogu se odmah pozvati kako bi se otplatio ostatak predfinansiranja koji još uvijek duguje izvođaču, a garant neće odgoditi plaćanje ili podnijeti prigovor iz bilo kojeg razloga.
- 46.7. Garancija za predfinansiranje predviđena članom 46. će se osloboditi kada se predfinansiranje otplati.
- 46.8. Dalji uslovi i procedure za odobravanje i otplatu predfinansiranja biće propisani posebnim uslovima.

Član 47 - Retencijski novac

- 47.1. Iznos koji se zadržava od privremenih plaćanja kao garancije za ispunjenje obaveza izvođača tokom perioda odgovornosti za nedostatke, kao i detaljna pravila koja regulišu tu garanciju, utvrđuju se posebnim uslovima, s tim da ni u kom slučaju ne prelaze 10% ugovorne cene.
- 47.2. Uz odobrenje ugovornog organa, izvođač može, ako to želi, zamijeniti, najkasnije do datuma određenog za početak radova, ove iznose zadržavanja garancijom zadržavanja, poštujući odredbe članova 15.3 i 15.6.
- 47.3. Zadržani iznos ili garancija za zadržavanje se oslobađa u roku od 60 dana od dana izdavanja potpisanog završnog obračuna iz člana 51. u ukupnom iznosu osim za iznose koji su predmet mirnog poravnanja, mirenja, arbitraže ili parnice.

Član 48 - Revizija cijena

- 48.1. Osim ako posebnim uslovima nije drugačije određeno i osim u slučajevima predviđenim čl 48.4 ugovor će biti po fiksnim cenama koje se neće revidirati.
- 48.2. Kada se cijene mogu revidirati prema ugovoru, takva revizija će uzeti u obzir varijacije u cijenama značajnih lokalnih ili eksternih elemenata koji služe kao osnova za obračun cijene ponude, kao što su radna snaga, usluge, materijali i zalihe, kao i naknade utvrđene zakonom ili propisom. Detaljna pravila za reviziju će biti onakva kakva su propisana posebnim uslovima.

48.3. Cijene sadržane u ponudi izvođača smatraju se:

- a) da je postignuto na osnovu uslova koji su na snazi 30 dana pre posljednjeg datuma određenog za podnošenje ponuda; ili u slučaju ugovora direktnog sporazuma, na dan ugovora;
- b) da je uzeo u obzir zakonodavstvo i relevantne poreske aranžmane koji se primenjuju na referentni datum utvrđen u članu 48.3 (a).

48.4. U slučaju promjena ili uvođenja bilo kojeg nacionalnog ili državnog statuta, uredbe, dekreta ili drugog zakona, ili bilo kojeg propisa ili podzakonskog akta bilo kojeg lokalnog ili drugog javnog tijela, nakon datuma navedenog u članu 48.3 koji uzrokuje promjenu ugovornog odnosa između strana u ugovoru, ugovorni organ i izvođač će se konsultovati o tome kako najbolje, i dalje konsultovati se u skladu s tim ugovorom, kao rezultat:

- a) da se izmeni ugovor; ili
- b) o isplati naknade za nastalu neravnotežu od strane jedne strane drugoj; ili
- c) da sporazumno raskine ugovor.

48.5. U slučaju kašnjenja u realizaciji zadataka za koje je odgovoran izvođač, za naručioca će biti najpovoljniji indeksi koji će se uzeti u obzir za reviziju cijena u periodu kašnjenja između onih koji se primjenjuju na posljednju privremenu potvrdu izdatu za poslove realizovane u periodu realizacije zadataka i onih revidiranih do privremenog prihvatanja zadataka.

Član 49 - Measurement

49.1. Sljedeće metode će se primjenjivati na vrednovanje ugovora o radovima:

- a) Za paušalne ugovore, iznos koji se duguje prema ugovoru utvrđuje se na osnovu raščlanjenja ukupne ugovorne cijene, ili na osnovu raščlanjivanja izražene kao procenat ugovorne cijene koja odgovara završenim fazama radova. Kada su artikli praćeni količinama, to su čvrste količine za koje je izvođač dostavio svoju sveobuhvatnu cijenu, a plaćaju se bez obzira na količine stvarno izvedenih radova.
- b) Za ugovore o jediničnoj cijeni:
 - i. iznos duga po ugovoru će se izračunati primenom jediničnih stopa na količine koje su stvarno izvršene za odgovarajuće stavke, u skladu sa ugovorom;
 - ii. količine navedene u predmjeru radova su procijenjene količine radova, koje se neće uzeti kao stvarne i ispravne količine radova koje izvođač treba da izvrši u ispunjavanju svojih obaveza iz ugovora;

- iii. nadzornik će mjerenjem utvrditi stvarne količine radova koje izvodi izvođač, a one se plaćaju u skladu sa članom 50. Osim ako posebnim uslovima nije drugačije predviđeno, neće se vršiti dodaci na stavke u predmjeru radova osim kao rezultat izmjene u skladu sa članom 37. ili drugom odredbom ugovora koja izvođaču daje pravo na dodatno plaćanje;
 - iv. nadzornik će, kada zahtijeva mjerenje bilo kojeg dijela radova, dati razumno obavještenje izvođaču da prisustvuje, ili će poslati kvalifikovanog agenta da ga zastupa. Izvođač radova ili njegov agent će pomoći nadzorniku da izvrši takva mjerenja i dostavit će sve podatke koje nadzornik zahtijeva. Ako izvođač ne prisustvuje, ili propusti da pošalje takvog agenta, merenje koje je izvršio nadzornik ili koje je on odobrio biće obavezujuće za izvođača;
 - v. radovi će se izmjeriti neto, bez obzira na sve opšte ili lokalne običaje, osim ako je drugačije predviđeno ugovorom.
- c) Za ugovore sa troškovima plus, iznos duga po ugovoru će se odrediti na osnovu stvarnih troškova sa dogovorenim dodatkom za režijske troškove i dobit. Posebni uslovi propisuju informacije koje je ugovarač dužan da dostavi nadzorniku u svrhu člana 49.1 (c) i način na koji ih treba dostaviti.

49.2. Kada je stavka u ugovoru označena kao „privremena“, privremeni iznos izdvojen za nju neće se uzeti u obzir pri izračunavanju postotaka iz člana 37.

Član 50 - Privremena plaćanja

50.1. Izvođač će dostaviti fakturu za privremeno plaćanje supervizoru na kraju svakog perioda iz člana 50.7 u formi koju odobri supervizor. Račun će sadržavati sljedeće stavke, prema potrebi:

- a) procijenjenu ugovornu vrijednost trajnih radova izvedenih do kraja predmetnog perioda;
- b) iznos koji odražava svaku reviziju cijena u skladu sa članom 48;
- c) iznos koji se zadržava kao suma zadržavanja prema članu 47;
- d) svako odobrenje i/ili zaduženje za predmetni period u vezi sa postrojenjima i materijalima na lokaciji namenjenim, ali koji još nisu ugrađeni u trajne radove, u iznosu i pod uslovima navedenim u članu 50.2;
- e) iznos koji se odbija na račun otplate predfinansiranja prema odredbama člana 46.; i
- f) bilo koji drugi iznos na koji ugovarač može imati pravo prema ugovoru.

50.2. Izvođač ima pravo na iznose koje nadzornik može smatrati ispravnim u pogledu postrojenja i materijala namijenjenih, ali koji još nisu ugrađeni u trajne radove, pod uslovom da:

- a) postrojenja i materijali su u skladu sa specifikacijama za trajne radove i raspoređeni su u serijama na način da ih nadzornik može prepoznati;
- b) da su takva postrojenja i materijali isporučeni na gradilište, i da su propisno uskladišteni i zaštićeni od gubitka ili oštećenja ili propadanja na zadovoljstvo nadzornika;
- c) evidencija izvođača o zahtevima, nalogima, prijemima i upotrebi postrojenja i materijala prema ugovoru se čuva u formi koju odobri nadzornik i takva evidencija je dostupna za uvid supervizoru;
- d) izvođač uz svoju izjavu dostavi procijenjenu vrijednost postrojenja i materijala na gradilištu zajedno sa dokumentacijom koju može zahtijevati nadzornik u svrhu procjene vrijednosti postrojenja i materijala i pružanja dokaza o vlasništvu i plaćanju za to; i
- e) kada je to predviđeno posebnim uslovima, smatra se da je vlasništvo nad postrojenjima i materijalima iz člana 43. u nadležnosti naručioca.

50.3. Odobrenje bilo koje privremene fakture koju je on ovjerio u vezi sa postrojenjima i materijalima u skladu sa članom 50. od strane supervizora ne dovodi u pitanje vršenje bilo koje ovlasti supervizora prema ugovoru da odbije bilo koje postrojenje ili materijale koji nisu u skladu sa odredbama ugovora.

50.4. Izvođač će biti odgovoran za bilo kakav gubitak ili štetu, kao i za troškove skladištenja i rukovanja takvim postrojenjima i materijalima na licu mjesta i izvršit će takvo dodatno osiguranje koje može biti potrebno za pokriće rizika takvog gubitka ili štete iz bilo kojeg uzroka.

50.5. U roku od 30 dana od prijema navedene fakture za međuplaćanje, supervizor će:

- a) provjeriti da, po mišljenju supervizora, fakture za privremeno plaćanje odražava iznos duga prema izvođaču u skladu sa ugovorom. U slučajevima kada postoje različita mišljenja o vrijednosti predmeta, mišljenje supervizora će prevladati.
- b) o utvrđivanju iznosa koji duguje izvođaču, izdati i dostaviti naručiocu na plaćanje i izvođaču na informaciju potvrdu o privremenom plaćanju iznosa koji duguje izvođaču i obavijestiti izvođača o radovima za koje se plaća.

50.6. Nadzornik može, putem potvrde o privremenom plaćanju, izvršiti bilo kakve ispravke ili modifikacije bilo koje prethodne potvrde koju je izdao, i ima ovlaštenje da izmijeni procjenu ili zadrži izdavanje bilo koje potvrde o privremenom plaćanju ako se radovi ili bilo koji njihov dio ne izvode na zadovoljavajući način.

50.7. Osim ako posebnim uslovima nije drugačije određeno, učestalost će biti jedna privremena uplata mjesečno.

Član 51 - Završni izvod računa

- 51.1. Ukoliko posebnim uslovima nije drugačije dogovoreno, izvođač radova je dužan da nadzorniku dostavi nacrt završnog obračuna najkasnije u roku od 90 dana nakon izdavanja potvrde o konačnom prijemu iz člana 62. Kako bi se omogućilo nadzorniku da pripremi završni obračun, nacrt završnog obračuna dostavlja se sa pratećom dokumentacijom koja detaljno pokazuje vrijednost izvršenih radova u skladu sa ugovorom i koji će uzeti u obzir sve daljnje radove u skladu sa ugovorom.
- 51.2. U roku od 90 dana nakon prijema nacrt završnog obračuna i svih razumno potrebnih informacija za njegovu verifikaciju, supervizor će pripremiti i potpisati završni izvod, kojim se utvrđuje:
- a) iznos koji po njegovom mišljenju konačno dospeva po ugovoru; i
 - b) nakon utvrđivanja iznosa koje je ugovorni organ prethodno platio i svih iznosa na koje ugovorni organ ima pravo po ugovoru, ostatak, ako postoji, koji ugovorni organ duguje izvođaču, ili izvođač ugovornom organu, ovisno o slučaju.
- 51.3. Supervizor će naručiocu ili njegovom propisno ovlaštenom predstavniku, kao i izvođaču radova, izdati završni račun u kojem se vidi konačan iznos na koji izvođač ima pravo prema ugovoru. Naručilac ili njegov propisno ovlašteni predstavnik i izvođač će potpisati završni račun kao potvrdu pune i konačne vrijednosti izvedenih radova po ugovoru i odmah potpisanu kopiju dostaviti nadzorniku zajedno sa fakturom za plaćanje ugovorenog iznosa, ako ga ima, koji pripada izvođaču. Međutim, završni izvod računa i faktura za plaćanje salda ne uključuju iznose u sporu koji su predmet pregovora, mirenja, arbitraže ili parnice.
- 51.4. Završni izvod potpisan od strane izvođača predstavlja pismeno razrješenje ugovornog organa kojim se potvrđuje da ukupan iznos u završnom obračunu predstavlja potpuno i konačno izmirenje svih novčanih sredstava koja se duguju izvođaču po ugovoru, osim onih iznosa koji su predmet mirne nagodbe, arbitraže ili parnice. Međutim, takvo otpuštanje stupa na snagu tek nakon što se izvrši plaćanje u skladu sa završnim izvodom računa i kada se garancija za dobro izvršenje posla iz člana 15. vrati izvođaču.
- 51.5. Naručilac nije odgovoran izvođaču za bilo koju stvar ili stvar koja proizilazi iz, ili u skladu sa ugovorom ili izvođenjem radova, osim ako je izvođač u nacrt završnog obračuna uključio potraživanje u vezi s tim.

Član 52 - Direktna plaćanja podizvođačima

- 52.1. Kada supervizor primi zahtjev od podizvođača propisno odobrenog prema članu 7 u smislu da izvođač nije ispunio svoje finansijske obaveze što se tiče podizvođača, supervizor obavještava izvođača ili da plati podizvođaču

izvođača ili da ga obavijesti o razlozima zbog kojih plaćanje ne treba izvršiti. Ako takva uplata ne bude izvršena ili razlozi ne budu navedeni u otkaznom roku, nadzornik može, nakon što se uvjeri da je posao obavljen, ovjeriti, a naručilac iz preostalih iznosa prema izvođaču isplati potraživanje podizvođača. Izvođač ostaje u potpunosti odgovoran za radove za koje je izvršeno direktno plaćanje.

- 52.2. Ukoliko izvođač navede odgovarajuće razloge za odbijanje da izmiri ceo ili deo duga koji potražuje podizvođač, ugovorni organ plaća podizvođaču samo iznose koji nisu sporni. Iznosi koje podizvođač potražuje za koje je izvođač dao adekvatne razloge za svoje odbijanje plaćanja, naručilac će isplatiti tek nakon što se strane sporazumno sporazumeju, ili nakon odluke organa za arbitražu ili nakon što je o presudi suda uredno obaviješten nadzornik.
- 52.3. Direktna plaćanja podizvođačima ne smiju prelaziti vrijednost po ugovorenim cijenama usluga koje su izvršili podizvođači za koje traže plaćanje; vrijednost po ugovornim cijenama se obračunava ili procjenjuje na osnovu predmjera, cjenovnika ili raščlanjivanja paušalne cijene.
- 52.4. Direktna plaćanja podizvođačima vrše se u potpunosti u nacionalnoj valuti zemlje u kojoj se radovi izvode, ili dijelom u toj nacionalnoj valuti, a dijelom u stranoj valuti, u skladu sa ugovorom.
- 52.5. Kada se direktna plaćanja podizvođačima vrše u stranoj valuti, obračunavaju se u skladu sa članom 56. Neće rezultirati povećanjem ukupnog iznosa plativog u stranoj valuti, kako je predviđeno ugovorom.
- 52.6. Odredbe člana 52. primjenjuju se u skladu sa zahtjevima zakona koji se primjenjuje na osnovu člana 54. u pogledu prava na isplatu povjerilaca koji su korisnici ustupanja kredita ili kolateralnog obezbjeđenja.

Član 53 - Odgođene isplate

- 53.1. Po isteku roka iz člana 44.3 opštih uslova, izvođač će, na zahtev, podnet u roku od dva meseca od prijema zakasnele uplate, imati pravo na zateznu kamatu:

- po reeskontnoj stopi koju primjenjuje centralna banka po zakonu zemlje u kojoj se radovi izvode ako su plaćanja u valuti te zemlje;
- po stopi koju Evropska centralna banka primjenjuje na svoje glavne transakcije refinansiranja u eurima, kako je objavljeno u Službenom listu Evropske unije, serija C, ako su plaćanja u eurima,

prvog dana u mjesecu u kojem je rok istekao, plus tri i po procentna poena. Kamata se plaća za vrijeme proteklo između isteka roka za plaćanje i datuma terećenja računa naručioca.

53.2. Svako kašnjenje u plaćanju duže od 30 dana nakon isteka roka navedenog u članu 44.3(b) daje pravo izvođaču da obustavi radove u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 38.2.

53.3. Svako kašnjenje u plaćanju duže od 120 dana nakon isteka vremenskog roka navedenog u članu 44.3(b) daje pravo ugovaraču da raskine ugovor u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 65.

Član 54 - Plaćanja trećim licima

54.1. Nalozi za plaćanja trećim licima mogu se izvršiti samo nakon izvršenog ustupanja u skladu sa članom 6. Ustupanje se obavještava ugovorni organ.

54.2. Obavještavanje korisnika o zadatku je isključiva odgovornost izvođača.

54.3. U slučaju pravno obavezujućeg zaplena imovine izvođača koji utiče na plaćanja koja joj pripadaju po ugovoru, a ne dovodeći u pitanje rok propisan članom 53., naručilac ima rok od 30 dana, počev od dana kada dobije obavještenje o konačnom ukidanju smetnje za plaćanje, da nastavi isplate izvođaču.

Član 55 - Zahtjevi za doplatu

55.1. Ako izvođač smatra da ima pravo na dodatno plaćanje prema ugovoru, izvođač će:

- a) ako namjerava podnijeti bilo kakav zahtjev za dodatno plaćanje, obavijestiti nadzornika o svojoj namjeri ili podnijeti takav zahtjev najkasnije u roku od 15 dana nakon što je ugovarač saznao, ili je trebao biti svjestan događaja ili okolnosti koje su dovele do takvog zahtjeva, navodeći razlog za svoj zahtjev;

Ako izvođač u roku od 15 dana ne dostavi obavještenje o zahtjevu za dodatno plaćanje, izvođač nema pravo na doplatu, a naručilac se oslobađa svake odgovornosti u vezi sa zahtjevom; i

- b) dostavi potpune i detaljne podatke o svom zahtjevu čim je to razumno izvodljivo, ali najkasnije 60 dana nakon datuma takvog obavještenja, osim ako se supervizor ne dogovori drugačije. U slučaju da supervizor pristane na drugi rok od navedenih 60 dana, dogovoreni rok će, u svakom slučaju, zahtijevati da se ti podaci dostave najkasnije do datuma podnošenja nacrtu završnog obračuna. Izvođač će nakon toga odmah dostaviti dodatne podatke koje nadzornik može razumno zahtijevati za procjenu valjanosti zahtjeva.

55.2. Kada nadzornik primi potpune i detaljne pojedinosti o zahtjevu izvođača koje zahtijeva, on će, ne dovodeći u pitanje član 21.4, nakon dužnih konsultacija sa ugovornim tijelom i, gdje je to prikladno, izvođačem, utvrditi da li izvođač ima pravo na dodatnu isplatu i o tome obavijestiti strane.

55.3. Supervizor može odbiti svaki zahtjev za dodatno plaćanje koji nije u skladu sa zahtjevima iz člana 55.

Član 56 -

Datum završetka

56.1. Obaveze plaćanja EK po ovom ugovoru prestaju najkasnije 18 mjeseci nakon završetka perioda realizacije zadataka, osim ako se ugovor ne raskine u skladu sa ovim općim uslovima. U slučaju sufinansiranja, ovaj datum će biti određen posebnim uslovima.

PRIHVATANJE I ODGOVORNOST ZA DEFEKTE

Član 57 -

Opšti principi

57.1. Provjera radova od strane nadzornika u cilju privremenog ili konačnog prijema će se obaviti u prisustvu izvođača radova. Odsustvo izvođača neće biti prepreka za verifikaciju pod uslovom da je izvođač uredno pozvan najmanje 30 dana pre datuma verifikacije.

57.2. Ako izuzetne okolnosti onemogućavaju utvrđivanje stanja radova ili na drugi način nastaviti sa njihovim prijemom u periodu određenom za privremeni ili konačni prijem, nadzornik će nakon konsultacija, gdje je moguće, sa izvođačem sastaviti izjavu kojom se potvrđuje takva nemogućnost. Provjera će se izvršiti, a nadzornik će sastaviti izjavu o prihvatanju ili odbijanju u roku od 30 dana od dana kada takva nemogućnost prestane da postoji. Izvođač se neće pozivati na ove okolnosti kako bi izbjegao svoju obavezu prikazivanja radova u stanju pogodnom za prijem.

Član 58 -

Testovi po završetku

58.1. Radovi se ne prihvataju dok se ne izvrše propisane provjere i ispitivanja o trošku izvođača. Izvođač će obavijestiti nadzornika o datumu kada takva verifikacija i ispitivanja mogu početi.

58.2. Radovi koji ne ispunjavaju uslove ugovora, ili u nedostatku takvih uslova, koji se ne izvode u skladu sa trgovinskom praksom u zemlji u kojoj se radovi izvode, po potrebi će biti srušeni i ponovo izgrađeni od strane izvođača ili popravljani na zadovoljstvo nadzornika, u suprotnom to će se obaviti o trošku naručioca nakon dospelog obaveštenja. Nadzornik također može zahtijevati rušenje i rekonstrukciju od strane izvođača, ili popravku na zadovoljstvo nadzornika, pod istim uslovima, bilo kojeg posla u kojem su korišteni neprihvatljivi materijali, ili izvedeni u periodima obustave predviđenim članom 38.

Član 59 -

Djelimično prihvatanje

- 59.1. Ugovorni organ može koristiti različite strukture, dijelove konstrukcija ili dijelove radova koji čine dio ugovora kako i kada budu završeni. Svakom preuzimanju objekata, delova konstrukcija ili delova radova od strane ugovornog organa prethodi njihovo delimično privremeno prihvatanje. Međutim, radovi se u hitnim slučajevima mogu preuzeti prije prijema, pod uslovom da nadzornik sačini inventar neizvršenih radova i da se prethodno saglase izvođač i supervizor. Nakon što ugovorni organ preuzme objekat, dio radova ili dio radova, od izvođača se više neće tražiti da nadoknadi bilo kakvu štetu nastalu na drugi način osim neispravne konstrukcije ili izrade.
- 59.2. Nadzornik može, na zahtjev izvođača i ako priroda radova to dozvoljava, nastaviti s djelimičnim privremenim prijemom, pod uslovom da su konstrukcije, dijelovi konstrukcija ili dijelovi radova završeni i prikladni za korištenje kako je opisano u ugovoru.
- 59.3. U slučajevima delimičnog privremenog prihvatanja iz člana 59.1 i 59.2, rok odgovornosti za nedostatke predviđen članom 62, osim ako posebnim uslovima nije drugačije određeno, teče od datuma takvog delimičnog privremenog prihvatanja.

Član 60 -

Privremeno prihvatanje

- 60.1. Radove će preuzeti naručilac kada su na zadovoljavajući način položili testove o završetku i kada je izdata ili se smatra da je potvrda o privremenom prijemu.
- 60.2. Izvođač može, uz obavještenje nadzorniku, podnijeti zahtjev za potvrdu o privremenom prijemu najkasnije 15 dana prije nego što su radovi, po mišljenju izvođača, završeni i spremni za privremeni prijem. Nadzornik će u roku od 30 dana od prijema prijave izvođača ili:
- a) izdati Izvođaču potvrdu o privremenom prijemu sa kopijom ugovornom organu navodeći, gdje je to prikladno, njegove rezerve i, između ostalog, datum kada su, po njegovom mišljenju, radovi završeni u skladu sa ugovorom i spremni za privremeni prijem; ili
 - b) odbaci zahtjev navodeći svoje razloge i navodeći radnju koja se, po njegovom mišljenju, zahtijeva od izvođača da bi se izdao certifikat.
- 60.3. Ako nadzornik u roku od 30 dana ne izda potvrdu o privremenom prijemu ili odbije zahtjev izvođača, smatra se da je potvrdu izdao posljednjeg dana tog roka. Potvrda o privremenom prijemu neće se smatrati priznanjem da su radovi u svakom pogledu završeni. Ako su radovi ugovorom podeljeni u sekcije, izvođač ima pravo da zahteva posebne sertifikate za svaku od deonica.
- 60.4. Nakon privremenog prijema radova, izvođač će demontirati i ukloniti privremene konstrukcije kao i materijale koji više nisu potrebni za upotrebu u vezi sa

implementaciju ugovora. Također će ukloniti bilo kakvu smeću ili prepreke i ispraviti svaku promjenu u stanju lokacije kako se zahtijeva ugovorom.

60.5. Odmah nakon privremenog prijema, ugovorni organ može koristiti sve radove kao što su završeni.

Član 61 -

Odgovornost za nedostatke

61.1. Izvođač je odgovoran za ispravljanje bilo kakvog kvara ili oštećenja bilo kojeg dijela radova koji se može pojaviti ili nastati tokom perioda odgovornosti za nedostatke i koji:

- a) proizilazi iz upotrebe neispravnog postrojenja ili materijala ili neispravne izrade ili dizajna izvođača; i/ili
- b) proizilazi iz bilo koje radnje ili propusta ugovarača tokom perioda odgovornosti za nedostatke; i/ili;
- c) se pojavi u toku inspekcije koju je izvršio ugovorni organ ili u njegovo ime.

61.2. Izvođač će o svom trošku otkloniti kvar ili štetu čim je to izvodljivo. Period odgovornosti za nedostatke za sve stavke koje su zamijenjene ili obnovljene počinje teći od dana kada je izvršena zamjena ili obnavljanje na zadovoljstvo nadzornika. Ako je ugovorom predviđeno djelimično prihvatanje, rok odgovornosti za nedostatke se produžava samo za dio radova na koji je došlo do zamjene ili obnove.

61.3. Ako se pojavi bilo koji takav nedostatak ili takva šteta, tokom perioda odgovornosti za nedostatke, ugovorni organ ili supervizor će obavijestiti izvođača. Ako izvođač ne otkloni nedostatak ili štetu u roku navedenom u obavijesti, naručilac može:

- a) sam izvodi radove ili angažuje nekog drugog da izvodi radove na rizik i trošak izvođača, u kom slučaju troškovi koje je napravio naručilac će se odbiti od novca zbog ili od garancija koje se drže prema izvođaču ili oboje; ili
- b) raskinuti ugovor.

61.4. Ako je nedostatak ili oštećenje toliki da je naručiocu oduzeta suštinski cjelina ili dio koristi od radova, naručilac će, ne dovodeći u pitanje bilo koji drugi pravni lijek, imati pravo na povraćaj svih iznosa plaćenih za dotične dijelove radova, zajedno sa troškovima demontaže tih dijelova i raščišćavanja gradilišta.

61.5. U slučaju nužde, kada izvođač nije odmah dostupan ili, nakon što je stigao, nije u mogućnosti da preduzme potrebne mjere, ugovorni organ ili supervizor može izvršiti radove o trošku izvođača. Naručilac ili nadzornik će čim je to izvodljivo obavijestiti izvođača o preduzetim radnjama.

- 61.6. Ako je posebnim uslovima propisano da radove održavanja, koje je neophodno zbog normalnog habanja, izvodi izvođač, taj posao se plaća iz privremenog iznosa. Pogoršanje koje proizlazi iz okolnosti predviđenih članom 21. ili zbog neuobičajene upotrebe bit će isključeno iz ove obaveze osim ako otkrije grešku ili nedostatak koji opravdava zahtjev za popravkom ili zamjenom prema članu 61.
- 61.7. Period odgovornosti za nedostatke utvrđuje se posebnim uslovima i tehničkim specifikacijama. Ako trajanje roka odgovornosti za nedostatke nije određeno, ono je 365 dana. Period odgovornosti za nedostatke počinje da teče od datuma privremenog prihvatanja i može ponovo da počne u skladu sa članom 61.2.
- 61.8. Nakon privremenog prihvatanja i ne dovodeći u pitanje odgovornost za nedostatke iz člana 61., izvođač više neće biti odgovoran za rizike koji mogu uticati na radove i koji proizlaze iz uzroka koji se njemu ne mogu pripisati. Međutim, izvođač radova je odgovoran od datuma privremenog prijema za ispravnost konstrukcije, kako je propisano zakonom zemlje u kojoj se radovi izvode.

Član 62 - Konačno prihvatanje

- 62.1. Po isteku roka odgovornosti za nedostatke, ili kada postoji više od jednog roka, po isteku posljednjeg roka, i kada su svi nedostaci ili oštećenja otklonjeni, nadzornik će izdati Izvođaču potvrdu o konačnom prijemu i kopiju iste ugovornom organu navodeći datum kada je izvođač ispunio svoje obaveze prema ugovoru prema nadzorniku. Potvrdu o konačnom prijemu daje nadzornik u roku od 30 dana nakon isteka roka odgovornosti za nedostatke, ili čim se naručeni radovi prema članu 61. završe na zadovoljavajući način.
- 62.2. Radovi se neće smatrati završenim sve dok nadzornik ne potpiše potvrdu o konačnom prijemu i dostavi je naručiocu, sa kopijom izvođaču.
- 62.3. Bez obzira na izdavanje potvrde o konačnom prijemu, izvođač i ugovorni organ ostaju odgovorni za ispunjenje bilo koje obaveze nastale po ugovoru prije izdavanja potvrde o konačnom prijemu, a koja ostaje neizvršena u vrijeme izdavanja takve potvrde o konačnom prijemu. Priroda i obim svake takve obaveze će se odrediti pozivanjem na odredbe ugovora.

KRŠENJE UGOVORA I RASKID

Član 63 - Kršenje ugovora

- 63.1. Svaka strana čini kršenje ugovora ako ne izvršava svoje obaveze u skladu sa odredbama ugovora.
- 63.2. Kada dođe do kršenja ugovora, strana oštećena kršenjem ima pravo na sljedeće pravne lijekove:

- a) štete; i/ili
- b) raskid ugovora.

63.3. Štete mogu biti:

- a) opšte štete; ili
- b) likvidirana šteta.

63.4. U slučaju da izvođač ne ispuni bilo koju od svojih obaveza u skladu sa odredbama ugovora, ugovorni organ ne dovodi u pitanje svoje pravo iz člana 63.2, takođe ima pravo na sljedeće pravne lijekove:

- a) obustava plaćanja; i/ili
- b) smanjenje ili vraćanje plaćanja srazmjerno obimu neuspjeha.

63.5. Kada ugovorni organ ima pravo na naknadu štete, može odbiti takvu štetu od bilo kojeg iznosa koji duguje izvođaču ili zatražiti odgovarajuću garanciju.

Član 64 - Raskid od strane ugovornog organa

64.1. Ugovorni organ može, u bilo koje vrijeme i sa trenutnim dejstvom, u skladu sa čl 64.9, raskinuti ugovor, osim u slučajevima predviđenim članom 64.2.

64.2. U skladu sa bilo kojom drugom odredbom ovih opštih uslova, ugovorni organ može, davanjem sedmodnevnog obaveštenja izvođaču, raskinuti ugovor i izbaciti izvođača sa gradilišta u bilo kom od sledećih slučajeva:

- a) ugovarač ozbiljno krši ugovor zbog neizvršavanja svojih ugovornih obaveza;
- b) izvođač u razumnom roku ne postupi u skladu sa obavještenjem koje je dao nadzornik u kojem se od njega zahtijeva da ispravi zanemarivanje ili neizvršavanje svojih obaveza prema ugovoru, što ozbiljno utiče na pravilno i blagovremeno izvođenje radova;
- c) ugovarač odbija ili zanemaruje da izvrši sve administrativne naloge koje je dao supervizor;
- d) ugovarač ustupi ugovor ili podugovore bez ovlašćenja ugovornog organa;
- e) ugovarač je u stečaju, podliježe stečajnom postupku ili postupku likvidacije, njegovom imovinom upravlja likvidator ili sudovi, sklopio je aranžman sa vjerovnicima, obustavio je poslovne aktivnosti ili je u bilo kojoj sličnoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog bilo kojim nacionalnim zakonom ili uredbom relevantnim za tog ugovarača;

- f) dođe do bilo kakve organizacione modifikacije koja uključuje promjenu pravne ličnosti, prirode ili kontrole ugovarača, osim ako takva izmjena nije zabilježena u dodatku ugovora;
- g) nastupi bilo koja druga pravna sprečenost koja ometa izvršenje ugovora;
- h) izvođač ne pruži tražene garancije ili osiguranje, ili lice koje daje raniju garanciju ili osiguranje nije u mogućnosti da ispoštuje svoje obaveze;
- i) ugovarač je kriv za teško profesionalno nedolično ponašanje dokazano na bilo koji način koji ugovorni organ može opravdati;
- j) je utvrđeno pravosnažnom presudom ili pravosnažnom administrativnom odlukom ili dokazom u posjedu ugovornog tijela da je izvođač bio kriv za prevaru, korupciju, umiješanost u kriminalnu organizaciju, pranje novca ili finansiranje terorizma, krivična djela povezana s terorizmom, dječji rad ili druge oblike trgovine ljudima, ili bilo koje druge zakonske obaveze, uključujući društvenu trgovinu ljudima ili druge zakonske obaveze stvaranje entiteta za ovu svrhu;
- k) da je izvođač, u izvršavanju drugog ugovora koji se finansira iz budžeta EU/ EFF, proglašen ozbiljnim kršenjem ugovora, što je dovelo do njegovog prijevremenog raskida ili primjene likvidirane štete ili drugih ugovornih kazni ili je otkriveno nakon provjera, revizija ili istraga od strane Evropske komisije, ugovornog tijela, OLAF-a ili Revizorskog suda;
- l) nakon dodele ugovora, postupak dodele ili izvršenje ugovora dokaže da je bio predmet kršenja obaveza, nepravilnosti ili prevare;
- m) dokaže se da je postupak dodjele ili izvršenje drugog ugovora finansiranog iz budžeta EU/EDF-a bio predmet kršenja obaveza, nepravilnosti ili prijevare koje bi mogle utjecati na izvršenje ovog ugovora;
- n) izvođač ne ispuni svoju obavezu u skladu sa članom 12.8, članom 12a ili članom 12b;
- o) autoritet za ugovaranje je stekao pravo na maksimalni zahtev prema članu 36.1;
- p) ugovarač ne ispuni svoju obavezu u skladu sa članom 61.3;
- q) ugovarač krši obaveze zaštite podataka koje proizilaze iz člana 72. ovih opštih uslova.

Slučajevi prestanka iz tačaka (e), (i), (j), (l), (m) i (n) mogu se odnositi i na osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa

izvođača i/ili lica koja imaju ovlaštenja za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu u odnosu na izvođača.

Slučajevi raskida prema tačkama (a), (e), (f), (g), (i), (j), (k), (l), (m) i (n) mogu se odnositi i na osobe koje su solidarno odgovorne za izvršenje ugovora.

Slučajevi pod tačkama (e), (i), (j), (k), (l), (m), (n) i (q) mogu se odnositi i na podizvođače.

64.3. Raskid ne dovodi u pitanje bilo koja druga prava ili ovlašćenja prema ugovoru ugovornog organa i izvođača. Naručilac može nakon toga sam završiti radove ili zaključiti bilo koji drugi ugovor sa trećim licem, o svom trošku izvođača. Odgovornost izvođača za kašnjenje u završetku odmah prestaje kada ugovorni organ raskine ugovor, ne dovodeći u pitanje bilo kakvu odgovornost po njemu koja je možda već nastala.

64.4. Po raskidu ugovora ili kada je o tome primio obavještenje, izvođač radova će preduzeti hitne korake da brzo i uredno završi radove i da svede troškove na minimum.

64.5. Nadzornik će, u najkraćem mogućem roku nakon raskida, ovjeriti vrijednost radova i sve iznose koji izvođaču duguju na dan raskida.

64.6. U slučaju raskida:

- a) Izvještaj o obavljenom radu izvođača će sastaviti od strane nadzornika što je prije moguće nakon pregleda radova i popisa privremenih objekata, materijala, postrojenja i opreme. Izvođač će se pozvati da prisustvuje pregledu i popisu. Nadzornik će takođe sastaviti izjave o primanjima koje izvođač još uvijek duguje radnicima koje je zaposlio u vezi sa ugovorom i iznose koje izvođač duguje ugovornom organu;
- b) autoritet za ugovaranje će imati mogućnost kupovine u cjelini ili djelimično privremenih objekata koje je odobrio nadzornik, opreme, postrojenja i materijala koji su posebno isporučeni ili proizvedeni u vezi sa izvođenjem radova po ugovoru;
- c) nabavna cijena gore navedenih privremenih objekata, opreme, postrojenja i materijala ne smije premašiti neplaćeni dio troškova koji je napravio izvođač radova, pri čemu su ti izdaci ograničeni na one potrebne za izvršenje ugovora pod normalnim uslovima;
- d) autoritet za ugovaranje može kupiti, po tržišnim cijenama, materijale i artikle koje je isporučio ili naručio izvođač, a koje naručilac nije već platio, pod uslovima koje nadzornik smatra odgovarajućim.

64.7. Naručilac neće biti u obavezi da izvrši bilo kakva dalja plaćanja izvođaču dok se radovi ne završe. Nakon završetka radova, ugovaranje

organ će nadoknaditi od izvođača dodatne troškove, ako ih ima, za završetak radova, ili će platiti preostali iznos koji je ostao dužan izvođaču.

64.8. Ako ugovorni organ raskine ugovor u skladu sa članom 64.2, on će, pored dodatnih troškova za završetak radova i ne dovodeći u pitanje svoja druga pravna sredstva prema ugovoru, imati pravo da nadoknadi od izvođača svaki gubitak koji je pretrpio do 10% ugovorne cijene.

64.9. Ako do raskida nije došlo zbog radnje ili propusta izvođača, više sile ili drugih okolnosti koje su van kontrole naručioca, izvođač ima pravo da pored iznosa koji mu duguje za već obavljeni posao zahteva i naknadu za pretrpljeni gubitak.

64.10. Ovaj ugovor će automatski biti raskinut ako nije doveo do plaćanja u dvije godine nakon potpisivanja od strane obje strane.

Član 65 - Raskid od strane izvođača

65.1. Izvođač može, uz obavještenje od 14 dana naručiocu, raskinuti ugovor ako naručilac:

- a) ne isplati izvođaču više od 120 dana iznose koji se duguju prema bilo kojoj potvrdi koju je izdao nadzornik nakon isteka roka navedenog u članu 44.3; ili
- b) dosljedno ne ispunjava svoje obaveze nakon ponovljenih opomena; ili
- c) obustavi napredak radova ili bilo kojeg njihovog dijela na više od 180 dana iz razloga koji nisu navedeni u ugovoru, ili koji se ne mogu pripisati kršenju ili neizvršenju radova izvođača.

65.2. Takav raskid ne dovodi u pitanje bilo koja druga prava ugovornog organa ili ugovarača stečena na osnovu ugovora. Nakon takvog raskida, izvođač će, u skladu sa zakonom zemlje u kojoj se radovi izvode, imati pravo da odmah ukloni svoju opremu sa gradilišta.

65.3. U slučaju takvog raskida, ugovorni organ će platiti izvođaču za svaki gubitak ili štetu koju je izvođač mogao pretrpjeti. Maksimalni iznos je 10% od ugovorene cijene.

Član 66 - Viša sila

66.1. Neće se smatrati da nijedna strana nije ispunila svoje obaveze iz ugovora ili da je prekršila svoje obaveze ako je izvršenje takvih obaveza sprečeno bilo kojim okolnostima više sile koje nastanu nakon datuma obavještenja o dodjeli ili datuma kada ugovor stupa na snagu.

66.2. Termin viša sila, kako se ovdje koristi, pokriva sve nepredvidive događaje, koji nisu pod kontrolom bilo koje strane i koje uz dužnu pažnju nijedna strana nije u stanju prevladati, kao što su božja djela, štrajkovi, blokade ili drugi industrijski poremećaji, radnje

javni neprijatelj, ratovi proglašeni ili ne, blokade, pobune, nemiri, epidemije, klizišta, zemljotresi, oluje, munje, poplave, ispiranje, građanski nemiri, eksplozije. Odluka Evropske unije da obustavi saradnju sa zemljom partnerom smatra se višom silom kada podrazumijeva obustavu finansiranja ovog ugovora.

- 66.3. Bez obzira na odredbe čl. 36. i 64., ugovarač neće biti odgovoran za gubitak svoje garancije za dobro izvršenje posla, likvidirane štete ili raskida zbog kašnjenja ako je, iu mjeri u kojoj je njegovo kašnjenje u izvršenju ili drugo neispunjenje obaveza iz ugovora rezultat više sile. Naručilac na sličan način neće biti odgovoran, bez obzira na odredbe čl. 53. i 65., za plaćanje kamate na zakašnjela plaćanja, za neizvršenje ili za raskid od strane izvođača zbog kašnjenja, ako je, iu meri u kojoj je kašnjenje naručioca ili drugo neispunjenje svojih obaveza rezultat više sile.
- 66.4. Ako bilo koja strana smatra da su se dogodile okolnosti više sile koje mogu uticati na izvršavanje njenih obaveza, o tome će odmah obavijestiti drugu stranu i nadzornika, navodeći detalje o prirodi, vjerovatnom trajanju i mogućim efektima okolnosti. Osim ako nadzornik ne odredi drugačije u pisanoj formi, izvođač će nastaviti da izvršava svoje obaveze iz ugovora koliko je to razumno izvodljivo i tražiće sva razumna alternativna sredstva za izvršenje svojih obaveza koja nisu spriječena višom silom. Izvođač neće koristiti takva alternativna sredstva osim ako to ne odredi supervizor.
- 66.5. Ako izvođač ima dodatne troškove u skladu sa uputstvima supervizora ili korišćenjem alternativnih sredstava iz člana 66.4, njihov iznos će overiti supervizor.
- 66.6. Ako su se dogodile okolnosti više sile i potraju u periodu od 180 dana, tada, bez obzira na bilo kakvo produženje roka za završetak radova koje je izvođač radova mogao iz razloga toga, bilo koja strana ima pravo da dostavi otkaz u roku od 30 dana za raskid ugovora. Ako po isteku roka od 30 dana, viša sila potraje, ugovor se raskida i, kao posljedica toga, prema zakonu kojim se uređuje ugovor, strane se oslobađaju daljeg izvršavanja ugovora.

Član 67 - Decease

- 67.1. Ako je izvođač fizičko lice, ugovor se automatski raskida ako to lice umre. Međutim, ugovorni organ će ispitati svaki prijedlog nasljednika ili korisnika ako su prijavili da žele da nastave ugovor.
- 67.2. Ako se izvođač sastoji od većeg broja osoba, a jedna ili više njih umre, ugovorne strane će se dogovoriti o napretku radova, a naručilac će odlučiti da li će raskinuti ili nastaviti ugovor u skladu sa obavezom preživjelih i nasljednika ili korisnika, u zavisnosti od slučaja. O odluci ugovornog organa biće obavješteni zainteresovani u roku od 30 dana od prijema takvog predloga.

67.3. U slučajevima predviđenim u članu 67.1 i 67.2, lica koja nude nastavak izvršenja ugovora dužna su da o tome obaveste ugovorni organ u roku od 15 dana od dana smrti.

67.4. Takva lica će biti solidarno odgovorna za pravilno izvršenje ugovora u istoj mjeri kao i preminuli ugovarač. Nastavak ugovora podliježe pravilima koja se odnose na uspostavljanje bilo koje garancije predviđene ugovorom.

RJEŠAVANJE SPOROVA I VAŽEĆI ZAKON

Član 68 - Rješavanje sporova

68.1. Strane će uložiti sve napore da sporazumno riješe svaki spor koji se odnosi na ugovor koji može nastati između njih, ili između nadzornika i izvođača.

68.2. Kada dođe do spora, strana će obavijestiti drugu stranu o sporu, navodeći svoj stav o sporu i zahtijevajući sporazumno rješenje. Druga strana je dužna da u roku od 30 dana odgovori na ovaj zahtjev za mirno rješavanje spora, navodeći svoj stav o sporu. Osim ako se strane ne dogovore drugačije, maksimalni vremenski period određen za postizanje mirne nagodbe biće 120 dana od datuma obavještenja kojim se zahtijeva takav postupak. Ako se jedna strana ne složi sa zahtjevom druge strane za sporazumno poravnanje, ako stranka ne odgovori na taj zahtjev na vrijeme ili ako se sporazumno rješenje ne postigne u maksimalnom roku, smatra se da je postupak mirne nagodbe propao.

68.3. U nedostatku mirne nagodbe, strana može obavijestiti drugu stranu koja traži nagodbu putem mirenja trećeg lica. Ako Evropska komisija nije strana u ugovoru, može prihvatiti da interveniše kao miritelj. Druga strana će odgovoriti na zahtjev za mirenje u roku od 30 dana. Osim ako se strane drugačije ne dogovore, maksimalni vremenski period određen za postizanje nagodbe putem mirenja biće 120 dana od obavještenja kojim se traži takav postupak. Ako stranka ne pristane na zahtjev druge strane za mirenje, ako stranka ne odgovori na taj zahtjev na vrijeme ili ako se ne postigne poravnanje u maksimalnom roku, postupak mirenja smatra se neuspjelim.

68.4. Ako postupak mirne nagodbe i, ako je tako zatražen, postupak mirenja ne uspije, svaka strana može ustupiti spor na odluku nacionalne jurisdikcije ili arbitraže, kako je navedeno u posebnim uslovima.

Član 69 - Primjenjivo pravo

69.1. Ovaj ugovor će se regulisati zakonom zemlje ugovornog organa ili, kada je autoritet za ugovaranje Evropska komisija, važećim pravom Evropske unije koji se po potrebi dopunjava zakonom Belgije.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70 - Administrativne sankcije

- 70.1. Ne dovodeći u pitanje primjenu drugih pravnih lijekova navedenih u ugovoru, sankcija isključenja iz svih ugovora i bespovratnih sredstava koje financira EU, može se izreći, nakon kontradiktornog postupka u skladu s primjenjivom Finansijskom uredbom, izvođaču koji, posebno,
- a) je kriv za teško profesionalno nedolično ponašanje, počinio je nepravilnosti ili pokazao značajne nedostatke u ispunjavanju glavnih obaveza u izvršavanju ugovora ili je zaobilazio fiskalne, socijalne ili bilo koje druge primjenjive zakonske obaveze, uključujući i stvaranjem subjekta u tu svrhu. Trajanje isključenja ne može premašiti trajanje utvrđeno pravosnažnom presudom ili konačnom administrativnom odlukom ili, u nedostatku iste, tri godine;
 - b) je kriv za prevaru, korupciju, učešće u kriminalnoj organizaciji, pranje novca, krivična djela povezana s terorizmom, dječji rad ili trgovinu ljudima. Trajanje isključenja ne može premašiti trajanje utvrđeno pravosnažnom presudom ili konačnom administrativnom odlukom ili, u nedostatku iste, pet godina.
- 70.2. U situacijama navedenim u članu 70.1, pored ili kao alternativa sankcijama isključenja, izvođač može biti podvrgnut i novčanim kaznama koje predstavljaju 2-10% ugovorne cijene.
- 70.3. Kada ugovorni organ ima pravo da izrekne novčane kazne, on može odbiti takve finansijske kazne od bilo kojeg iznosa koji duguje izvođaču ili zatražiti odgovarajuću garanciju.
- 70.4. Odluka o izricanju administrativnih sankcija može se objaviti na namenskoj internet stranici, uz izričit naziv izvođača.

Član 71 - Verifikacije, provjere i revizije od strane tijela Evropske unije

- 71.1. Izvođač će dozvoliti Evropskoj komisiji, Evropskoj kancelariji za borbu protiv prevara, Evropskom javnom tužilaštvu i Evropskom revizorskom sudu da provere, pregledom dokumenata i da naprave njihove kopije ili proverama na licu mesta, uključujući proveru dokumenata (originala ili kopija), sprovođenje ugovora. Kako bi izvršili ove provjere i revizije, gore navedenim tijelima EU će biti dozvoljeno da izvrše potpunu reviziju, ako je potrebno, na osnovu prateće dokumentacije za račune, računovodstvene dokumentacije i bilo kojeg drugog dokumenta relevantnog za finansiranje projekta. Izvođač će osigurati da pristup na licu mjesta bude dostupan u svakom razumnom trenutku, posebno u uredima izvođača, njegovim kompjuterskim podacima, njegovim računovodstvenim podacima i svim informacijama potrebnim za provođenje revizije, uključujući informacije o pojedinačnim platama osoba uključenih u projekat. Izvođač će osigurati da su informacije dostupne u trenutku revizije i, ako se to zahtijeva, da se podaci predaju u odgovarajućem obliku. Ove inspekcije se mogu obaviti do 7 godina nakon konačne update.

- 71.2. Nadalje, izvođač će dozvoliti Evropskoj kancelariji za borbu protiv prijevara da na licu mjesta vrši provjere i verifikaciju u skladu sa procedurama propisanim zakonodavstvom Evropske unije za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije od prijevara i drugih nepravilnosti.
- 71.3. U tom cilju, izvođač se obavezuje da će omogućiti odgovarajući pristup osoblju ili agentima Evropske komisije, Evropskog ureda za borbu protiv prevara, Evropskog javnog tužilaštva i Evropskog revizorskog suda lokacijama i lokacijama na kojima se ugovor sprovodi, uključujući svoje informacione sisteme, kao i svu dokumentaciju i baze podataka u vezi sa tehničkim i finansijskim upravljanjem projekta i da preduzme sve korake u njihovom radu. Pristup koji se daje agentima Evropske komisije, Evropskog ureda za borbu protiv prevara, Evropskog javnog tužilaštva i Evropskog revizorskog suda bit će na osnovu povjerljivosti u odnosu na treća lica, ne dovodeći u pitanje obaveze javnog prava kojima oni podliježu. Dokumenti moraju biti lako dostupni i arhivirani kako bi se olakšalo njihovo ispitivanje, a izvođač mora obavijestiti naručioca o njihovoj tačnoj lokaciji.
- 71.4. Izvođač garantuje da će prava Evropske komisije, Evropskog ureda za borbu protiv prevara, Evropskog javnog tužilaštva i Evropskog revizorskog suda da vrše revizije, provjere i verifikacije biti podjednako primenljiva, pod istim uslovima i prema istim pravilima kao što su ona navedena u ovom članu, na svakog podizvođača ili bilo koju drugu stranu koja koristi sredstva iz budžeta EU/EDF.
- 71.5. Nepoštivanje obaveza navedenih u članovima 71.1 do 71.4 predstavlja slučaj ozbiljnog kršenja ugovora.

Član 72 - Zaštita podataka

72.1. Obrada ličnih podataka od strane ugovornog organa

Svi lični podaci uključeni u ugovor ili koji se odnose na ugovor, uključujući njegovu implementaciju, obrađuju se u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725. Takvi podaci će se obrađivati isključivo u svrhu implementacije, upravljanja i praćenja ugovora od strane kontrolora podataka.

Ugovarač ili bilo koja druga osoba čije lične podatke obrađuje kontrolor podataka u vezi s ovim ugovorom ima posebna prava kao subjekt podataka prema Poglavlju III (članovi 14-25) Uredbe (EU) 2018/1725, posebno pravo na pristup, ispravljanje ili brisanje svojih ličnih podataka i pravo da ograniči obradu svojih ličnih podataka ili, gdje je to primjenjivo, pravo na prigovor na obradu podataka.

Ukoliko ugovarač ili bilo koje drugo lice čiji se lični podaci obrađuju u vezi sa ovim ugovorom ima pitanja u vezi sa obradom njegovih ličnih podataka, obratiće se kontroloru podataka. Takođe se mogu obratiti službeniku za zaštitu podataka kontrolora podataka. Oni imaju pravo da u svakom trenutku ulože žalbu Evropskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Detalji u vezi sa obradom ličnih podataka dostupni su u obavještenju o zaštiti podataka navedenom u posebnim uslovima.

72.2 Obrada ličnih podataka od strane izvođača

Obrada ličnih podataka od strane izvođača ispunjava zahtjeve opštih uslova i obrađuje se isključivo u svrhe koje odredi rukovalac.

Izvođač će pomoći rukovaocu u ispunjavanju obaveze rukovaoca da odgovori na zahtjeve za ostvarivanje prava lica čiji se lični podaci obrađuju u vezi sa ovim ugovorom kako je propisano u poglavlju III (članovi 14-25) Uredbe (EU) 2018/1725. Izvođač će bez odlaganja obavijestiti kontrolora o takvim zahtjevima.

Izvođač može djelovati samo prema dokumentiranim pisanim uputama i pod nadzorom kontrolora, posebno u pogledu svrha obrade, kategorija podataka koji se mogu obraditi, primatelja podataka i načina na koji subjekt podataka može ostvariti svoja prava.

Ugovarač će osoblju omogućiti pristup podacima u mjeri koja je striktno neophodna za implementaciju, upravljanje i praćenje ugovora. Ugovarač mora osigurati da se osoblje ovlašteno za obradu ličnih podataka obavezalo na povjerljivost ili je pod odgovarajućom zakonskom obavezom povjerljivosti u skladu sa odredbama člana 12.7 ovih općih uslova.

Ugovarač će usvojiti odgovarajuće tehničke i organizacijske sigurnosne mjere, vodeći računa o rizicima svojstvenim obradi i prirodi, obimu, kontekstu i svrsi obrade, kako bi osigurao, posebno, prema potrebi:

- (a) pseudonimizaciju i šifriranje ličnih podataka;
- (b) sposobnost da se osigura stalna povjerljivost, integritet, dostupnost i otpornost sistema i usluga obrade;
- (c) mogućnost da se blagovremeno obnovi dostupnost i pristup ličnim podacima u slučaju fizičkog ili tehničkog incidenta;
- (d) proces za redovno testiranje, procenu i ocenjivanje delotvornosti tehničkih i organizacionih mera za obezbeđivanje bezbednosti obrade;
- (e) mjere zaštite ličnih podataka od slučajnog ili nezakonitog uništenja, gubitka, izmjene, neovlaštenog otkrivanja ili pristupa ličnim podacima koji se prenose, čuvaju ili na drugi način obrađuju.

Izvođač će obavijestiti kontrolora o relevantnim povredama ličnih podataka bez nepotrebnog odlaganja i na najkasnije u roku od 48 sati nakon što izvođač sazna za kršenje. U takvim slučajevima, izvođač će kontroloru pružiti najmanje sljedeće informacije:

- (a) prirodu povrede ličnih podataka uključujući, gdje je moguće, kategorije i približan broj dotičnih subjekata podataka i kategorije i približan broj dotičnih zapisa o ličnim podacima;
- (b) vjerovatne posljedice kršenja;
- (c) mjere koje su preduzete ili predložene za poduzimanje radi otklanjanja kršenja, uključujući, gdje je prikladno, mjere za ublažavanje njegovih mogućih štetnih efekata.

Izvođač će odmah obavijestiti kontrolora podataka ako, po njegovom mišljenju, instrukcija krši Uredbu (EU) 2018/1725, Uredbu (EU) 2016/679 ili odredbe o zaštiti podataka koje se primjenjuju u drugoj državi članici ili trećoj zemlji kako je navedeno u specifikacijama tendera.

Ugovarač će pomoći kontroloru u ispunjavanju njegovih obaveza u skladu s člancima 33. do 41. prema Uredbi (EU) 2018/1725 da:

- (a) osigurava usklađenost sa svojim obavezama zaštite podataka u pogledu sigurnosti obrade i povjerljivosti elektronskih komunikacija i imenika korisnika;
- (b) obavijestiti o povredi ličnih podataka Evropskog nadzornika za zaštitu podataka;
- (c) bez nepotrebnog odlaganja obavijestiti o povredi ličnih podataka subjektu podataka, gdje je to primjenjivo;
- (d) izvrši procjenu uticaja na zaštitu podataka i prethodne konsultacije po potrebi.

Izvođač je dužan da vodi evidenciju o svim operacijama obrade podataka koje obavlja u ime rukovaoca, prenosu ličnih podataka, narušavanju bezbednosti, odgovorima na zahteve za ostvarivanje prava lica čiji se lični podaci obrađuju i zahtevima trećih lica za pristup ličnim podacima.

Ugovorni organ podliježe Protokolu 7 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije o privilegijama i imunitetima Evropske unije, posebno u pogledu nepovredivosti arhiva (uključujući fizičku lokaciju podataka i usluga) i sigurnosti podataka, što uključuje lične podatke koji se drže u ime naručioca u prostorijama naručioca ili podizvođača.

Izvođač će bez odlaganja obavijestiti naručioca o svakom pravno obavezujućem zahtjevu za otkrivanje ličnih podataka koji se obrađuju u ime naručioca od strane bilo kojeg nacionalnog javnog tijela, uključujući organ iz treće zemlje. Izvođač ne može dati takav pristup bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa.

Trajanje obrade ličnih podataka od strane izvođača neće biti duže od roka iz člana 12.10 ovih opštih uslova. Po isteku ovog roka, ugovarač će, po izboru kontrolora, vratiti, bez nepotrebnog odlaganja u zajednički dogovorenom formatu, sve osobne podatke obrađene u ime kontrolora i njihove kopije ili će efektivno izbrisati sve osobne podatke osim ako zakon Unije ili nacionalni zakon zahtijeva duže pohranjivanje osobnih podataka.

U smislu člana 7. ovih opštih uslova, ako je deo ili cela obrada ličnih podataka podugovorena sa trećom stranom, ugovarač će preneti obaveze iz ovog člana u pisanoj formi na te strane, uključujući podizvođače. Na zahtjev ugovornog organa, izvođač će dostaviti dokument koji dokazuje ovu obavezu.

* * *